

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 23^ο | ΑΘΗΝΑΙ 1-15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1909 | ΑΡΙΘΜΟΣ 975

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΜΑΣ

ΕΙΝΑΙ τόσον συνειθισμένος εις την 'Ελλάδα ο τίτλος αυτός, ὥστε κατήντησε πλέον νὰ χάσῃ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν του. Ξενοδοχεία, καφενεῖα, μπακάλικά, παπουτσίδικα, σχολεῖα, σύλλογοι, σωματεῖα, ιδέαι καὶ ἄνθρωποι, ὅλοι καὶ ὅλα φέρουν τὸν τίτλον αὐτόν, καὶ ὅλα ἔχουν τὴν φιλοδοξίαν νὰ φαίνωνται ὅτι σκοπὸν τῆς ὑπάρξεως των εἶναι τὸ καλὸν καὶ ἡ εὐτυχία καὶ ἡ πρόοδος τοῦ ἔθνους.

Τὸ καυμένο αὐτὸ τὸ ἔθνος! Καὶ μὲ τὸ ὄνομα του ἀκόμη γίνεται ἐμπόριον, καὶ ἀπὸ αὐτὸ ζητοῦν νὰ πάρουν κάτι, ἔστω καὶ ἀφηρημένον, ἔστω καὶ ἄσχετον ἐντελῶς μὲ τὸ ἰδικόν του καλόν.

Γι' αὐτὸ ὁ τίτλος ἐθνικὸς ἔπαυσε πλέον νὰ σημαίνει ὅ,τι ἐσήμαινεν ἀρχικῶς, ἔχασε τὴν βαρύτητά του καὶ σχεδὸν ὁμοιάζει μὲ τοὺς ἀμβόλους τίτλους τῶν ξεπεσμένων, ποὺ ζητοῦν πίστωσαν ὀλίγων δραχμῶν, θέτοντες τοὺς τίτλους των κάτω ἀπὸ τὸ ἄσημον καὶ ἀναξιόπιστον ὄνομά των.

Ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχομεν οὔτε τίτλους ἰδικούς μας, οὔτε ὀνόματα. οὔτε ἐθνικότητα, διότι ὁ νόμος μᾶς ἐπιβάλλει τὰ ἀνδρικά· σεβόμεθα πολὺ τοὺς τίτλους καὶ ἕως τώρα, ἐτιλοφορήσαμεν ἐθνικὸν μόνον ὅ,τι ἀνεφέρετο ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἔθνους.

Ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων, ἂν καὶ μὲ ὅλα τὰ τμήματά της ἐξυπηρετεῖ μίαν ἐθνικὴν πρόο-

δον ὅμως εἰς ἓνα ἀποκλειστικῶς ἀπὸ αὐτὰ ἔδωκεν ἕως τώρα τὸν τίτλον ἐθνικόν. Καὶ δι' αὐτοῦ ἐξυπηρετήθη καὶ ἐξυπηρετεῖται μονομερῶς ἡ πατρίς καὶ τὸ ἔθνος εἰς τὰς κρίσιμους αὐτοῦ στιγμὰς. Τὸ Ἐθνικὸν αὐτὸ εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 97 ἔταξεν ὑπὸ τὰς σημαίας του χιλιάδας Ἑλληνίδων καὶ ξένων, αἱ ὁποῖαι περιέβαλψαν πρόσφυγας καὶ οἰκογενεῖας ἐφέδρων, ἴδρυσαν πέντε ἐξ νοσοκομεία καὶ χειρουργεῖα πολέμου, κατεσκεύασαν χιλιάδας ἀσπρρορροχισμοῦ διὰ τὸν στρατόν, ἐμόρφωσαν νοσοκόμους, ἔδωκαν καὶ δίδουν συντάξεις εἰς ὅλας τὰς χήρας τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πεσόντων καὶ ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἐργασίας των ἔδωκαν ἴσως τὴν ὠραιότεραν σελίδα τῆς ἀδόξου κατὰ τὰ ἄλλα ἐκείνης ἐποχῆς.

Τώρα χωρὶς νὰ παύσῃ ὑπάρχον τὸ Ἐθνικὸν Τμήμα, ἰδρύθη καὶ ἓνας σύνδεσμος ὄλων τῶν Ἑλληνικῶν γυναικείων σωματείων, ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη Ἐθνικός. Ἀπὸ τὰς στήλας αὐτὰς ὠμιλήσαμεν κατ' ἐπανάληψιν διὰ τὸν σύνδεσμον αὐτόν. Σκοπεῖ ὅ,τι ἐσκοποῦσε καὶ ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων, ἡ ὁποία ἐτοίμαζε τὸν δρόμον καὶ προετοίμασε καταλλήλως τὸ ἔργον τοῦ Συνδέσμου. Ὅπως ἐκείνη διαίρεται καὶ αὐτὸς τμήματα, ὅπως ἐκείνη προτίθεται καὶ αὐτὸς τὴν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ προόδου συμμετοχὴν τῆς γυναικός, ὅχι ὡς ἐπαριστάτιδος καὶ ὡς ἀντιπάλου τοῦ ἀνδρός, ἀλλ' ὡς συνεργάτιδος καὶ συμμάχου εἰς τὸ δύσκολον ἔργον τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως.

Εἰς καμμίαν ἴσως ἄλλην στιγμὴν καὶ ἐποχ

του ἔθνους δὲν ἤμποροῦσε νὰ φανῆ περισσότερον ἐπίκαιρος ἢ ὑπαρξίς τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων, ὅσον τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὴν κρίσιμον τῆς χώρας μας.

Μὲ τὸν Ἐθνικὸν μας Σύνδεσμον προστίθενται εἰς τοὺς ἑκατὸν ἢ διακοσίους ἄνδρας ποῦ ἐργάζονται καὶ σκέπτονται καὶ ἀγωνίζονται διὰ νὰ ἀναστηλώσουν τὸ ἐκπεσὸν γόητρον τῆς πατρίδος, ἕνας καλὸς ἀριθμὸς ἀπὸ γυναικας σκέψεως, αἱ ὁποῖαι προσφέρουν τὸ καλλίτερον μέρος τῶν ἰδεῶν καὶ ἐνεργειῶν τῶν διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν. Ἔως τῶρα τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο πολὺ συνειθισμένον εἰς τὸν τόπον μας. Ἄν καὶ γυναῖκες εἶχαν δώσει μεγάλα παραδείγματα ἡρωϊκοῦ πατριωτισμοῦ εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 21, ἂν καὶ ἡ Σουλιώτισσα καὶ ἡ Μπουμπουλῖνα καὶ ἡ Μαντῶ τῆς Μυκόνου ἀφήκαν ἐποχὴν, ὅμως αἱ γυναῖκες δὲν ἐλαμβάνοντο πολὺ ὑπ' ὄψιν, ἀπὸ τοὺς κατόπιον πολιτευτὰς, οἱ ὁποῖοι καὶ δὲν ἀνεδείχθησαν δυστυχῶς γίγαντες μεγαλοφυΐας πολιτικῆς ἢ πατριωτικῆς δράσεως κατὰ τὰ μακρὰ ἔτη τῆς ἐθνικῆς μας ὑπάρξεως.

Ἐν τούτοις οἱ ἄνδρες μας εἰς τὴν ἰδιωτικὴν τῶν ζῶν ἀναγνωρίζουν εἰς τὰς Ἑλληνίδας πολλὰς ἀρετὰς καὶ δι' αὐτὸ καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ σπιτιοῦ τῶν καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ πλοῦτου ἀναθέτουν εἰς τὰς γυναῖκας, συχνὰ δὲ καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ ἰδίου τοῦ ἑαυτοῦ τῶν. Δὲν εἶναι ὀλίγοι, ὅσοι ἀνομολογοῦν ὅτι μετὰ τὸν γάμον ἐμπήκουν εἰς τὰξιν ἀπὸ τὰς γυναῖκας τῶν, καὶ ἀκόμη περισσότεροι οἱ διὰ τῶν συζύγων ἐξυπηρετοῦντες τὴν πολιτικὴν τῶν ἐπικράτησιν.

Ἐν τούτοις εἰς κανένα ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἐπήλθεν ἡ ἰδέα, ὅτι ἤμποροῦσαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ πλεονεκτήματα αὐτὰ τῶν γυναικῶν διὰ γενικώτερον καλόν. Μόνοι τῶν αἱ γυναῖκες σιγά, σιγά ἤρχισαν νὰ εὐρύνουν τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας τῶν καὶ διὰ τῆς φιλανθρωπίας νὰ ὑπεισέρχονται εἰς δράσιν, ὅχι μόνον φιλανθρωπικὴν, ἀλλὰ ἐν γένει πατριωτικὴν καὶ ἐθνικὴν. Τὰ σωματεῖα τῶν γυναικῶν ἐπληθύνθησαν καὶ ἐποπλαπλασιάσθησαν καὶ δὲν ὑπάρχει σήμερον πόλις Ἑλληνικὴ, ἢ ὁποῖα νὰ μὴν ἔχη καὶ τὸ γυναικίον σωματεῖον τῆς.

Τῶρα μὲ τὸν Ἐθνικὸν Σύνδεσμον ὅλα τὰ γυναικεία σωματεῖα ἀδελφώνονται, ἐνώνουν τὰς ἐνεργείας τῶν καὶ τὰς ἐπιλεκτοτέρας δυνάμεις τῶν, συσκέπτονται, συζητοῦν συναποφασίζουσιν. Ἀποτελοῦν ἕνα εἶδος δευτέρας Βουλῆς τοῦ κράτους, ἀναγομένης εἰς τὰ γυναικεία ἔργα, εἰς τὴν ὁποίαν παρίστανται ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν γυναικείων κοινοτήτων, καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν σχηματίζεται τὸ διοικούν προεδρεῖον.

Ἡ Πρόεδρος κ. Ἐλένη Γρίβα μία γυναικεία

προσωπικότης ἀπὸ τὰς ὀλίγας, τὰς ὁποίας ἔχομεν, αἱ Πρόεδροι καὶ σύμβουλοι τῶν εἰδικῶν τμημάτων εἰδικότης κάθε μιὰ εἰς τὸ εἶδος τῆς. Τί ζητεῖ ὁ Ἐθνικὸς Σύνδεσμος σήμερον σαφῶς καὶ συγκεκριμένως. Νὰ συγκεντρώσῃ διὰ τῆς ἐργασίας τῶν τμημάτων ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀναγκαίας μεταρρυθμίσεως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν οἰκογενειακὴν καὶ κοινωνικὴν ἠθικὴν ἀναγέννησιν, νὰ προπαρασκευάσῃ τὴν ἀνάλογον πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου ἐργασίαν καὶ νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς πολιτείας τὴν νομοθέτησιν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτῆς.

Ἀντιπροσωπεύει ἀκόμη τὰς Ἑλληνίδας εἰς τὸν Διεθνῆ Σύνδεσμον τῶν Γυναικῶν τοῦ κόσμου ὅλου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύονται καὶ αἱ Βουλγαρίδες, τελευταίως δὲ καὶ οἱ Ὀθωμανίδες, αἱ ὁποῖαι ἐσχημάτισαν τόσον ταχέως, ὑποστηριζόμεναι ἀπὸ τοὺς Νεοτούρκους, τὸν ἰδικὸν τῶν Ἐθνικῶν Σύνδεσμον, μὲ πρόεδρον τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ahmed Rhiza τῆς Προέδρου τῆς Βουλῆς Selme Hanoum τῆς Τουρκίας.

Εἰς τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τοῦ Συνδέσμου ἡ Πρόεδρος κ. Ἐλένη Γρίβα ἐξέθεκε τὰ τοῦ Διεθνoῦς Γυναικείου Συνεδρίου τοῦ Τορόντου, ἢ γραμματεὺς δις Μαρία Καλαποθάκη ἀνέγνωσε πραγματεῖαν Ἑλληνῆς τῆς χώρας ζητηθεῖσαν ἀπὸ τὸ οἰκίον Τμῆμα τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου καὶ ἡ κ. Κ. Παρρὲν ὑπέβαλε μελέτην τοῦ τμημάτος τῆς περὶ νομοθετικῆς μεταρρυθμίσεως ἀναφερομένης εἰς τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιὰ. Μεθ' ὃ ἐξελέγησαν ἀντιπρόεδροι τοῦ Συνδέσμου αἱ κ.κ. Σοφία Σχλίεμαν, Αἰκ. Πασπάτη καὶ Ἰουλία Στρεῖτ.

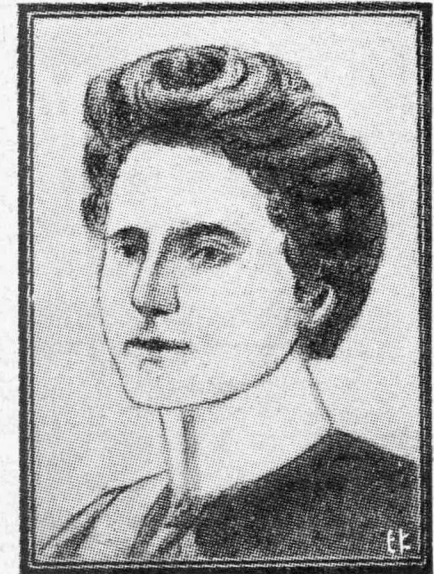
K. PAPPEN

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ κ. ΓΡΙΒΑ

Α'.

Κυρίαί μου

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδριάσιν μας ἀνεφέρουν εἰς ὑμᾶς ὅτι ἐπρόκειτο νὰ συγκροτηθῇ, κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα, ἐν Τορόντῳ, Παγκόσμιον Συνέδριον τοῦ Διεθ. Συνδ. τῶν Γυναικῶν. Ἡ Ἑλλάς διὰ λόγους εὐνοήτους δὲν ἀντιπροσωπεύθη Διεβιβάσαμεν ὅμως τηλεγραφικῶς τοὺς χαιρετισμοὺς καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ ἡμετέρου Συνδέσμου. Εὐτυχῶς τὸ τηλεγράφημά μας ἀφίχθη κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐνάρξεως καὶ ἀνεγνώσθη ἐν τῷ μέσῳ ἐπευφημιῶν. Ἡ δὲ Lady Aberdeen ἐξέφρασεν ἡμῖν τὰς εὐχαριστίας ὡς καὶ τὴν λύπην τοῦ Συνεδρίου ἐπὶ τῇ ἀπου-

Ἡ σύζυγος τοῦ νῦν Πρωθυπουργοῦ τῆς Δανίας καὶ στενογράφος τῆς Δανικῆς Βουλῆς ἐπὶ εἰκόσιν ἤδη συνεχεῖ ἔτη.

σία μας. Δὲν εἴμεθα ὅμως αἱ μόναι ἀποῦσαι. Πλὴν τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀντιπροσωπεύθησαν ἡ Γαλλία, Ρωσσία, Τουρκία, Ἀργεντίνη καὶ Βουλγαρία. Μέγας ὅμως ἦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν, αἵτινες προσῆλθον καὶ μεθ' ὑπερηφανείας ἐτόνισαν κατὰ τὴν Συνεδρίαν, ὅτι ὅπισθεν αὐτῶν ἴσταντο 7 ὅλα ἑκατομμύρια γυναικῶν, παρακολουθουσῶν, ἐν διανοίᾳ, μετ' ἐνδιαφέροντος τὰς ἐργασίας τοῦ συνεδρίου. Αἱ ἀντιπρόσωποι ἔτυχον, ὡς εἰκός, ἀπείρων φιλοφρονήσεων ἐν Καναδᾷ. Καὶ αἱ ἐπίσημοι ἀρχαὶ καὶ οἱ ἰδιῶται ἐφιλοτιμήθησαν νὰ ἐπιδαψιλεύσωσιν εἰς αὐτὰς μυρίας περιποιήσεις, αἱ δὲ ἐφημερίδες βρῖθουσι λεπτομερειῶν τῶν συνεδριάσεων καὶ περιγραφῶν μετ' εἰκόνων τῶν ἀντιπροσώπων. Κατὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐνάρξεως, γενομένην μετ' ἐπιβλητικότητος, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἐπισήμων ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ τοῦ Πανεπιστημίου ὁ τοποτηρητὴς συνᾶδευσε καὶ προσεφώνησε τὴν Κόμισσαν Aberdeen, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα περιβάλλει ἰδιαίτερα αἴγλη ἐν Καναδᾷ, καθ' ὅσον ὁ σύζυγός της ἐχρημάτισεν ἄλλοτε τοποτηρητῆς, αὐτὴ δὲ ἡ ἰδία ἔχει θέσει τὰ θεμέλια πλείστον φιλανθρωπικῶν καὶ κοινωφελῶν ἰδρυμάτων.

Εἶναι, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν, πλὴν τῆς ἐπιβλητικῆς κοινωνικῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν κατέχει, ἐξέχουσα προσωπικότης, ὡς ἐκ τῆς γενναίας πρωτοβουλίας της εἰς πᾶν ἀφέλιμον καὶ χρησίμῳ ἔργῳ, τῆς ἐν γένει δράσεώς της, καὶ τοῦ θαυμασίου τρόπου, καθ' ὃν διεξάγει τὴν βαρυστάτην ἐντολήν της Δικαίως ἐχαρακτήρισεν αὐτὴν ἡ Lady Edgar, Πρόεδρος τοῦ Ἐθν. Συνδ. τοῦ Canada, ὡς μεγαλοφυᾶ, ὑψηλόφρουα, ἔχουσαν ὡς ὑψιστον σκοπὸν τοῦ βίου της τὴν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος ἐργασίαν. Ὁ δὲ τοποτηρητῆς, κατὰ τὴν προσφώνησίν του, μεταξύ ἄλλων ἐγκωμίων εἶπε: «Καὶ τίποτε ἄλλο, ἂν δὲν εἶχέποτε κάμει ἡ Κόμισσα Aberdeen, ὁ ἀγὼν τὸν ὁποῖον μετὰ τόσον ζήλον ἀνέλαβε κατὰ τῆς φυματώσεως, αὐτὸς μόνος θὰ ἤρκει, ὅπως ζῆση αἰωνίως εἰς τὴν εὐγνώμονα μνήμην ὀλοκλήρου τῆς ὑψηλίου!»

Χαίρω, κυρίαί μου, ἀγγέλλουσα ὑμῖν, ὅτι Κόμισσα Aberdeen ἐξέλεγε καὶ πάλιν Γεν. Πρόεδρος τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου ἐπὶ μίαν εἰσέτι πενταετίαν. Διὰ τῆς ἐκλογῆς δὲ τῆς Mes. O. G. ὡς ἱγῆς ἀντιπρόεδρου, ἐξησφαλίσθη αὐτῇ ἡ ἀνεκτίμητος συνεργασία τῆς τέως ἀντεπιστελλούσης Γραμματέως, ἡτις. συνδέουσα ἑκτακτον ἱκανότητα πρὸς σπαιίαν δραστηριότητα ὑπήρξε μέχρι τούδε ἡ κινητήριος δύναμις τοῦ Ἐκτελ. Προεδρείου Καὶ ἡ ἐκλογὴ τῆς 2ας Ἀντιπρόεδρου εἶναι ἐπιτυχῆς. Ἐξέλεγε ὡς τοιαύτη ἡ Κόμισσα Rasponi Spalleti, 3ῆ δὲ ἡ διακεκρι-

μένη ἐξ Αὐστρίας Πρόεδρος, Marie Hainisch. Ὡς ἀντεπιστέλλουσα δὲ Γραμματεὺς ἡ γερμανὶς Alice Salomon, ἥτις καταγίνεται ἰδιαίτερος εἰς τὰ ζητήματα τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὰς ἐργατίδας. Μετὰ πενταετίαν, ἦτοι τῷ 1914, ὁ Διεθνῆς Σύνδεσμος θὰ συνέλθῃ ἐν Ρώμῃ. Αἱ δὲ δύο παρεμπίπτουσαι συνελύσεις θὰ γείνωσιν ἐν Στοκχόλμῃ καὶ ἐν Χάγη.

Ὁ ἐναρκτήριος λόγος τῆς Κομήσσης Abudeen ἦτο ὠραιότατος.

Μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς χαρᾶς της, ὅτι ἐπαναβλέπει τὸ Canada ὡς μῆτηρ ἐπανευρίσκουσα, πλήρης συγκινήσεως μετὰ μακρὰν ἀποδημίαν, προσφιλεστάτην θυγατέρα. περιστοιχισμένην ὑπὸ τέκνων καὶ ἐγγόνων, προβαίνει, οὕτως εἰπεῖν, εἰς ὁμολογίαν πίστεως. «Ὁ Διεθνῆς Σύνδεσμος ἐορτάζει σήμερον τὴν ἐνηλικιότητάτου, διότι ἀριθμεῖ 21 ἔτους ὑπαρξίν. Ὁ δὲ κόσμος βλέπων τόσους ἀντιπροσώπους ξένων χωρῶν, ἀκούων τόσας ξένας γλώσσας, ἀντιλαμβάνομενος τῆς ποικιλίας τῆς δράσεως, τῆς πληθῆος τῶν συμφερόντων τῶν τόσων μελῶν τοῦ Δ. Συμβουλίου, δικαιούται νὰ ἐρωτήσῃ: Τίς ὁ σκοπὸς ὑμῶν; Τί συνδέει ὑμᾶς; Πῶς συμβιβάζονται τόσαι διάφοροι βλέψεις, τόσα διάφορα συμφέροντα; Ἡμεῖς ἀπαντῶμεν διὰ τῶν λέξεων τοῦ θείου παραγγέλματος, τὸ ὁποῖον προτάσσει τὸ Καταστατικόν μας «Ὁ σύ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσης» Σκοπὸς μας εἶναι ἡ συστηματοποίησις τῆς ἐργασίας ὅλων τῶν μελῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ὑψίστων ἀγαθῶν τοῦ οἴκου

τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας. Δὲν ἐπιδιώκομεν τὴν ἐφαρμογὴν πολιτικοῦ προγράμματος, δὲν ἐξασκοῦμεν οὐδεμίαν προπαγάνδα ὑπὲρ ὀρισμένων ἀρχῶν, δεχόμεθα μετ' ἀγάπης εἰς τὸν κύκλον ἡμῶν, τὰς γυναῖκας ὄλων τῶν φυλῶν, ὄλων τῶν ἐθνῶν, ὄλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων, ὄλων τῶν δογμάτων, ὄλας τὰς γυναῖκας, τὰς ἐργαζομένας πρὸς ἀνακούφισιν τῆς ἀνθρώπινης καὶ εὐημερίας αὐτῆς. Ὁ Δ. Σ. πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἰσχυροτέρην εἰρηνοκλῆν ἀποστολὴν ὑπὲρ τῆς παγκοσμίου ἀδελφώσεως τῶν ἐθνῶν. Διὰ τῆς ἐπικοινωνίας τῶν διαφορῶν φυλῶν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναπτυχθῇ ἐδραία ἐκτίμησις καὶ ἀδελφικὴ συνεννόησις καὶ νὰ ἐκλείψῃ ὁ πόλεμος ἀπὸ προσώπου τῆς Γῆς! Ἡ Ὀνειρον βεβαίως, ἀλλ' ὄνειρον ἀποτελοῦν πόθους ὑψηλοῦς καὶ ἱερούς. Δὲν περιορίσθησαν ὅμως αἱ ἐν Τορόντῳ συνάδελφοι εἰς τὴν διατύπωσιν αἰσθηματικῶν οὐτοπιῶν. Ἡ Κομ. Aberdeen ἔσχε τὴν εὐμενῆ ἔμπνευσιν νὰ χαραξῇ πρακτικὴν καὶ θετικὴν πορείαν διὰ τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου.

Τῆ ἀτομικῆ τῆς πρωτοβουλία ἰδρύθη νέον Τμήμα τῆς **Δημοσίας Ὑγείας**. Ἡδὲ ἐξεδόθη τὸ Ἴον τεύχος περιλαμβάνον ἰατρικὰς ἐκθέσεις καὶ στατιστικὰς τῶν διαφόρων χωρῶν, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦσιν οἱ Ἐθνικοὶ Σύνδεσμοι. Χάρις εἰς τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος πείραν καὶ εἰδικότητα τῆς Γεν. Γραμματέως μας, Δος Καλαποθάκη καὶ ἡ Ἑλλάς καταλαμβάνει ἐξ σελίδας εἰς τὴν διεθνή ταύτην ὀφέλιμον καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσαν μελέτην. Πρὸς τοῦτους ἀφίχθη ἐγκαίρως εἰς Τορόντον καὶ ἡ ἔκθεσις ἢ πραγματευομένη τὴν ἐν γένει δρᾶσιν τῶν Ἑλληνίδων. Μοὶ ἐπιτρέπετε βεβαίως, κυρία μου, νὰ ἐκφράσω ἐπ' ὀνόματι ὄλων ἡμῶν, τῆ Διδ. Καλαποθάκη, τὰς θερμὰς καὶ ἐγκαρδίου εὐχαριστίας μας.

Ὡς γνωρίζετε ἤδη, ὁ Διεθνὴς Σύνδεσμος περιλαμβάνει μέχρι τοῦδε ἑπτὰ τμήματα, προεδρευόμενα ὑπὸ τῆς ἐκάστοτε ἐπὶ πενταετίαν, ἐκλεγόμενης Ἐφόρου. — Ἴον τῶν Οἰκονομικῶν, 2ον Εἰρήνης καὶ Διεθνῶς Διαιτησίας, 3ον Νόμων ἀφορῶντων τὴν θέσιν τῆς Γυναίκος ὑπὸ νομικῆν ἔποψιν, 4ον τοῦ Τύπου, 5ον Πολιτικῶν Δικαιωμάτων, 6ον Ἠθικῆς ἰσονομίας τῶν φύλων, 7ον τῶν Ἐθνικότητων. Κατὰ τὴν προτελευταίαν ἐν Γενεῆ συνέλευσιν ἀπεφασίσθη νὰ καταργηθῇ τὸ Τμήμα τῶν Ἐθνικότητων. Ἡ δὲ Lady Aberdeen ἐπρότεινε νὰ προστεθῶσι δύο νέα Τμήματα τὸ τῆς Δημοσίας Ὑγείας καὶ τὸ Παιδαγωγικὸν τὰ μᾶλλον συνάδοντα πρὸς τὰ αἰσθηματικὰ καὶ τὴν ἰδιοφυίαν τῆς γυναικός. Πρὶν ὅμως ἐνδιατρίψω εἰς τὸν καθορι-

ρισμὸν τῆς δράσεως τῶν δύο νέων Τμημάτων, θὰ διέλθω ἐν ὀλίγοις τὰς ἀποφάσεις τὰς ληφθείσας ὡς πρὸς τὰ παλαιὰ Τμήματα, τὰ ὁποία συνήλθον εἰς ἰδιαίτερας συνεδριάσεις ἐν Τορόντῳ. — Περὶ τοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δὲν ἔχω τίποτε νὰ εἴπω εἰμὴ ὅτι ἡ Ἐφορὸς καὶ Ταμίας εἰσέπραξε

5,150 λιλ.

ἐξ ὧν ἐξωδεύθησαν

3.470

ἔχει ὅθεν ὑπόλοιπον

1.680 λιλ.

Εἰς τὸ Τμήμα τῆς Διεθνῶς Διαιτησίας ἐγένετο πρότασις νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς Κυβερνήσεις παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Προεδρίου ἔγγραφος εὐχὴ ὑπὲρ γενικοῦ ἀφοπλισμοῦ καὶ λύσεως διὰ διαιτησίας τῶν μεταξὺ τῶν Ἐθνῶν ἐκκρεμῶν ζητημάτων. Αἱ γερμανίδες ἀπεσταλμέναι ἐδήλωσαν ῥητῶς ὅτι δὲν ἀναμεινύονται εἰς θέματα ἀφορῶντα τὰς ἐνεργείας τῆς γερμαν. Κυβερνήσεως. Διευτώθη ὅμως ἡ ἀνώνυμος εὐχὴ, ἵνα καταβληθῶσι προσπάθειαι πρὸς διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας ἐν τοῖς σχολείοις, ἐν πνεύματι ἀμεροληψίας καὶ δικαιοσύνης, ὥστε νὰ ἐμπνευσθῇ εἰς τὰς ἀπαλὰς ψυχὰς τῶν παιδίων ἡ ἀγάπη καὶ τὸ σέβας τῶν ξένων ἐθνῶν οὐχὶ δὲ τὸ μίσος καὶ φυλετικὴ ἐμπάθεια (Ἑλβετία).

Ἐτοιμάζεται δὲ αἴτησις ὑπὲρ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης διὰ τὸ προσεχὲς συνέδριον τῆς Χάγης, ἦτοι τὸ 1914, καὶ ἐλπίζουσιν, ὅτι θὰ συγκεντρώσῃ 20000000 ὑπογραφῶν. Μέχρι τοῦδε ὑπεγράφησαν ἄνω τῶν 5000000.

Τὸ ἐπὶ τῶν Νόμων Τμήμα διέγραψε πρόγραμμα ἐνεργείας, διὰ τὴν προσεχῆ πενταετίαν περιλαμβάνον μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς. Νὰ ἐπιτραπῇ διὰ νόμου ἢ ἀναζήτησις τῆς πατρότητος. Νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὰς μητέρας νὰ εἶναι κηδεμόνες τῶν τέκνων τῶν. Νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὰς γυναῖκας νὰ καλῶνται ὡς ἔνορκοι, Περὶ νομικῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἐγγάμων γυναικῶν καὶ τῆς ἀτομικῆς περιουσίας τῶν. Περὶ ἐθνικότητος τῶν ἐγγάμων γυναικῶν. Περὶ ἐνηλικιότητος κορασίων.

Νὰ δημοσιευθῶσι δὲ εἰς ἐκάστην χώραν εἰς ἰδιαίτερον βιβλιῶριον, αἱ διατάξεις τῶν νόμων, αἱ ἐνδιαφέρουσαι τὰς γυναῖκας.

Τὸ δημοσιογραφικὸν Τμήμα, ἢ τὸ τοῦ Τύπου ἀπεφασίσεν ὅτι ἐπειδὴ, ἐλλείψει χρημάτων, ὁ Δ. Σ. δὲν δύναται νὰ δαπανᾷ πρὸς συντήρησιν ἰδιαίτερου ὄργανου του, νὰ παρακληθῶσιν οἱ διάφοροι Ἐθνικοὶ Σύνδεσμοι νὰ ὀνομάσωσιν ἐν ἀντεπιστέλλον μέλος, τὸ ὁποῖον ἀνὰ τριμηνίαν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Ἐφορὸν τοῦ Τύπου ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ δράσεως τῶν Γυναικῶν. Ἡ δὲ Ἐφορὸς ὑποχρεοῦται νὰ συν-

ΑΠΟ ΤΑΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΜΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ

Α.

Τώρα τὴν παραπονεμένην αὐτὴ ἐποχὴ τοῦ ἡγετονιά μου, γειτονιά κατ' ἐξοχὴν φοιτητικὴ, ἀντιχεῖ ἀπὸ τὴν κηδάρην τῆς φοιτητικῆς νεολαίας, ἀναπολῶ τὴν φοιτητικὴν μου ζωὴν. Τὴν ζωὴν τῶν ὀνειρῶν. Ἀναπολῶ τὸ καρδιοκτύπι ποῦ εἶχον πρὸ ἐξ περιῶπου ἐτῶν ὅταν τὸ πρῶτον ἐνεγράψην εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν. Τί εὐτυχία μεμιγμένη μὲ κᾶποιαν ἀριστίαν αἰσθημάτων, ἢ ὁποῖα μ' ἐπλήγωνε, διὰ τὸν ἄγνωστον πνευματικὸν ὀρίζοντα, μὲ κᾶποιον ἀριστον φόβον διὰ τὸ ἄγνωστον περιβάλλον τὸ ὁποῖον μοῦ εἶχον περιγράψει, οἱ πάντοτε καλῶς πληροφορημένοι, μὲ τὰ μελανώτερα χρώματα. Τί συγκίνησις!! Μόλις ἀνέβην τὴν σκαλίτσα τῶν Προσφυλαίων ἐπάτησα τὸ μακρὸν μου φέρεμα καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ κυλισθῶ κάτω. Τὴν σκαλίτσα τὴν ὁποῖαν θὰ κατηρχόμην μετὰ μίαν πενταετίαν ταπεινὴ ἰέρεια τοῦ βωμοῦ τῆς ιδέας, μὲ ἀνεπτυγμένον ὅσον οὐδέποτε τὸ γνῶθι σαυτόν, πτωχὸ χαμομήλι εἰς τὸν μυριανθισμένον κάμπο τῆς ἐπιστήμης, ἰλιγγιώσα πρὸ τοῦ ὕψους τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης καὶ ἀποκομίζουσα ὡς συμπεράσμα πενταετοῦς βίου συνεχῶν ἀκροάσεων καὶ μελέτης τὸ τοῦ Σωκράτους «ἐν οἶδα ὅτι οὐδὲν οἶδα».

Ὅταν ἐξῆλθον τοῦ γραφείου τῶν ἐγγραφῶν ἔσφιγκα τὸ εἰσιτήριό μου μὲ κᾶποιο ἐπιδεικτικὸν τρόπο, πρωτοετής, βλέπετε!! Ἐνόμιζα τὸν ἐξυτόν μου τόσῳ σεβαστὸν ποῦ καὶ στὸ σπίτι μας πλέον δὲν ἤθελα νὰ μοῦ φέρονται καθῶς πρὶν, ἀλλ' ἤθελα νὰ μὲ θεωροῦν κᾶπως σοβαρὸν ὑποκείμενον! Εἰσηρχόμην εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μὲ προσποιητὸν θάρρος ἕως τὴν πόρταν τῆς αἰθούσης. Ἐκεῖ τὰ ἔχανα. Προῦχῶρον κᾶπως διὰ νὰ καθήσω, ἀλλὰ τὰ πόδι μου ἐκόβοντο καὶ ἐκκλήμην στὸ τελευταῖον πάντοτε θρακίον, ἕως ὅτου ἔλθῃ καμμία συνάδελφος καὶ προχωρήσωμεν καὶ αἱ δύο μαζί πρὸς μπροστά.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἢ συγκεχυμένη μου κεφαλή ἤρχισε νὰ διακρίνῃ τύπους καὶ μορφὰς ἐκ τῆς μαύρης μάζης τῆς ἀποτελουμένης ἐκ παντοδαπῶν στοιχείων ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος δούλης τε καὶ ἐλευθέρης, ἀλλὰ συμπυκνῶς εἰς αἰσθηματικὰ καὶ εἰς ἰδανικά.

Νὰ ὁ μελαψός, ὁ αἰωνίως ρεμβώδης Κύπριος. Ὁ εὐσταλής Κρῆς, ποῦ εἶναι μὲν πρῦθυμος διὰ καθὲ ἐκδούλευσιν πρὸς τὴν συνάδελφόν του ἀλλὰ ποῦ δίδει νὰ καταλάβῃς, ὅτι δὲν τοῦ πο-

αρμολογήσῃ τὰ ἄρθρα ταῦτα καὶ νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῆς δημοσιεύσεώς των.

Εἰς τὸ Τμήμα τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ὠμίλησεν εὐφραδῶς ἡ ἱερὸς Anna Shaw, ἡ γηραιὰ πρωταγωνίστρια τῆς χειραφετήσεως καὶ γνωστὴ ὡς ῥήτωρ. Μεταξὺ ἄλλων εἶπε τὰ ἑξῆς: Ἐλέχθη ὅτι ὁ κόσμος ἐπὶ τούτους αἰῶνας κατάρθωσε νὰ βαδίσῃ τὸν δρόμον του ἀνευ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς γυναικός. Ἄλλ' ἡ πρώτη κοινωνικὴ μὲν δὲν ἦτο ὁ ἀνὴρ. Ἦτο ἡ μήτηρ καὶ τὸ τέκνον. Ἄνευ τῆς γυναικός ὁ ἀνὴρ ἦτο ἀτελής. Ἡ δὲ κοινωνία ἀναμένει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ θὰ ἴστανται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου τῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς ἠθικῆς. Τότε ἡ οἰκογένεια θὰ εἶναι ἀληθῶς τὸ Ἄγιον τῶν Ἀγίων»

Συνεζητήθησαν καὶ πλείστα ἄλλα θέματα λ. χ. περὶ προστασίας τῶν ζώων καὶ τῶν πτηνῶν. Ἐξεφράσθη ἡ εὐχὴ νὰ καταργηθῶσι τὰ sports τὰ παραβλάπτουσα ἢ καὶ καταστρέφουσα τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνά, νὰ ἀποφύγῃσιν αἱ γυναῖκες (ἀκολουθοῦσαι τὸ παράδειγμα τῆς Βασίλισσης τῆς Ἀγγλίας) νὰ φέρωσι πτερὰ ἐπὶ τῶν πῖλων των. Ἡ δὲ Lady Aberdeen ἐπρόφερε μάλιστα τὴν αὐστηρὰν καὶ βαρεῖαν φράσιν. *Beasing birds on hats only leads to animalism in thought*.

Αἱ κυρίαὶ ἐσκέφθησαν νὰ ὑποβάλωσιν αἴτησιν περὶ ἐλαττώσεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν καὶ περὶ προπληρωμένης ἀπαντήσεως.

Περὶ ἐπικρατήσεως οὐδετέρας διεθνῶς γλώσσης κατὰ τὸ 1914.

Περὶ ἀπαγορεύσεως νὰ ἀνέρχωνται εἰς τὴν σκηνὴν παιδία κάτω τῶν 14 ἐτῶν.

Περὶ ἰδρύσεως διεθνῶν γραφείων πληροφοριῶν, εἰς τὰ ὁποῖα νὰ ἀποστέλλονται αἱ γυναῖκες πρὸς εὔρεσιν ἐργασίας ἢ ἀν ἐπιθυμοῦσι νὰ ταξειδεύσωσι πρὸς τελειοτέραν μόρφωσιν. Τοιαῦτα γραφεῖα νὰ λειτουργῶσιν εἰς ὄλας τὰς χώρας, ἀλληλοβοηθούμενα καὶ διευθυνόμενα ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων.

Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὰ Τμήματα.

Σκοπὸς τοῦ Παιδαγωγικοῦ θὰ εἶναι οὐχὶ μόνον ἡ εὐγνωμοσύνη, ἀλλ' ἡ ἰδία ἢ πρακτικὴ μόρφωσις τῶν κορασίων εἰς ὄλα τὰ ἀφορῶντα τὴν οἰκειακὴν ζωὴν, ὥστε νὰ γνωρίζωσι στοιχεῖα ὑγιεινῆς καὶ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν τελειοτέραν διακανόνισιν τῶν τοῦ οἴκου καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς οἰκογενείας των. Πρὸς τοῦτοις βαθυτέραν καὶ ἐπισταμένην ἀντίληψιν πάντων τῶν ζητημάτων τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας, τὴν σωματικὴν καὶ διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν ἀνατροφὴν τῶν νηπίων καὶ τῶν μεγαλειτέρας ἡλικίας παιδίων.

λυαρέσουν και ή κουβέντες. "Αν μάλιστα έχει καμμιά γνωστή συνάδελφον τὸ πρῶτον ποῦ θὰ τῆς συστήσῃ εἶναι, νὰ μὴ κάμῃ πολλές κουβέντες στὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα ποῦ τολμᾷ νὰ τῆς μιλήσῃ, χωρὶς καὶ πολλὴν ἀνάγκην.

Ὁ Ρουμελιώτης ποῦ μιλεῖ μὲ τόσην εὐλικρίειαν καὶ ἐνδιαφέρον, ὥστε νὰ τὸν συγχωρῆς ἂν καμμιά φορὰ σὲ χαιρετήσῃ, χωρὶς νὰ βγάλῃ τὸ καπέλλο του ἢ σοῦ μιλήσῃ εἰς ἐνικόν.

Ὁ πρωτοετῆς φοιτητῆς! "Ὅχι ὁ γνωστός τύπος μὲ τὰ ψηλά κολλάρια καὶ τὸ λεπτὸ μπαστούνια ποῦ ζητεῖ ἀφορμὴ νὰ τὸ κτυπήσῃ ἐπὶ τοῦ θρανίου, ὁ ἐπιζήτητὸν νὰ φανῇ φιλόφρων πρὸς τὴν συνάδελφόν του. "Ὅχι τέλος ὁ πρωτοετῆς τῶν πόλεων, ὁ κανταδόρος. Ὁ ἄλλος. Ὁ πρωταετῆς τοῦ χωρίου μὲ τὰ καθιστὰ κολλάρια, ὁ φρόνιμος καὶ μελαγχολικός. Μᾶς προσβλέπει μὲ κάποιαν περιέργειαν ὅχι ἀμιγῆ περιφρονήσεως. Ἐένος δὲ δὲν τολμᾷ νὰ ρωτήσῃ τί γυρεύομε μέσα κεῖ μὲ τόσα παιδιὰ.

Πλησιάζω ἓνα ἐξ αὐτῶν καὶ ζητῶ θέσιν εἰς τὸ ἀδειανὸ θρανίον. Κοκκινίζει ὄλος διὰ τὸ θράσος μου. Νὰ ἐνοχλήσω αὐτὸν ποῦ κάθεται τόσῳ ἤσυχος !!!

Καὶ ἀποσύρεται ἀποτόμως εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ θρανίου, στρέφω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἀνοιχτὸν παράθυρον. Τὸ αὐτὸ παρατηρῶ καὶ εἰς ἕτερον, παρὰ τοῦ ὁποῖου ζητῶ τὴν ὥραν. Προσποιούμαι ὅτι δὲν δίδω προσοχὴν εἰς τὸν ἀγροῦτον τρόπον του, φέρουσα ὡς δικαιολογίαν: τάχα δὲν βουίζουν ἀκόμη τὰ παιδικὰ αὐτιά του ἀπὸ τὰ λόγια τῆς χωρικῆς μαννούλας του διὰ τὴν ὁποῖαν τόσῳ νοσταλγεῖ! «Νὰ προσέχῃς, παιδάκι μου, γιατί στήν Ἀθήνα εἶναι πηλογοναῖκος. Ὅλες ἡ Ἀθηναῖες εἶναι πηλογοναῖκες».

Ὁ Μικρασιάτης παπᾶς ὁ ἀμίλητος, ὁ ἐπιφυλακτικὸς καὶ ἀξιοπρεπὴς καὶ τόσοι ἄλλοι τύποι μεμονωμένοι, ἀναγκαιότατοι διὰ τὴν ζωὴν τὴν ἐστερημένην τῆς χειμερινῆς λιανικῆς καὶ τῆς μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως ἀπὸ τῶν μέσων Ὀκτωβρίου μέχρι τῶν μέσων Μαΐου. Τὴν ζωὴν τὴν βρῖθουσιν τῶν παντοειδῶν μικροβίων τῆς σκονισμένης αἰθούσης, τὴν ἀπόζουσιν μούχλαν τῶν κεκλεισμένων ἀναγωγστηρίων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης, ἀλλὰ τὴν σφριγῶσιν εἰς ὄνειρα καὶ ἰδανικά... Ἀλλοίμονον !!! κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον ἀνεκπλήρωτα !!

Ἀναφέρω μερικὸς ἐκ τούτων ἢ συμπεριφορὰ τῶν ὁποῖων χαρακτηρίζει τὸ ἀφελὲς τοῦ συγχρωτισμοῦ τοῦ Ἑλληνοφοιτητοῦ καὶ τῆς Ἑλληνίδος φοιτητρίδας.

Ὁ φίλος Κος Ν. Β... Γορτύνης τὴν καταγωγὴν, ὅστις ἐνσκήπτει, κατὰ τὴν φράσιν του, ὅχι γιὰ νὰ ἀκούσῃ τὸ μάθημα, ἀκολουθῶν

κλάδον, ἀλλὰ γιὰ νὰ κάμῃ φρόντιστήριον, νὰ πῆ μερικὰ ἀστεῖα εἰς βᾶρος τῶν συνάδελφον του, ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ νὰ φύγῃ. Τύπος ποῦ ὄλους μᾶς πείραζε μὲ λόγια που καὶ ἐνῶ ἤρχιζες νὰ θυμῶνῃς εἰς τὸ τέλος γελοῦσαι. Ὁ κακὸς τέλος δαίμων τῶν φοιτητριῶν κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας, κ. Β. διὰ νὰ γινῇ κατόπιν ὁ καλῆτερος φίλος καὶ συνάδελφος ὁ προθυμότερος διὰ κάθε πνευματικὴν συμβουλήν. Διεσκέδαζε νὰ δι-αλλάξῃ εἰς τοὺς συνηθροισμένους φοιτητὰς ὅ,τι καινούργιο, φοροῦσε καμμιά συνάδελφος· δηλαδή: μὲ ἔμπαινε εἰς τὴν πόρτα ἢ φέρουσα τὸ καινούργιο καπέλλο, ἐπὶ τῆ ὑποθέσει, ἐφώναζεν ἀνεβασμένως ἐπάνω εἰς τὴν ἑδραν, ὅπου συνήθως ἐκάθητο μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ καθηγητοῦ: Καλορροϊζικο, ἀπὸ ποῦ τὸ πήρατε; ἀπὸ τὴν Οἰκονόμου ἢ ἀπὸ τὴν τάδε; Καὶ ἤρχιζε νὰ ἀραδιάζῃ ὅσα καπελλάδικα ἐγνώριζε.

Οἱ φοιτητὰι ἐκπλητοὶ ἔστρεφον νὰ δοῦν ποιὸς ἦτο μὲ τὸ καλορροϊζικο !!

Ἄλλην φορὰν πάλιν εἰσήρχετο σπεύδουσα συνάδελφος μὲ δύο ὀγκώδη δεμένα βιβλία. Ὁρθιος πάντοτε ὁ Κος Β. ὡς ἦτο, ἀνακράζει, ἐν ᾧ ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐπεκράτει ἄκρα ἡσυχία, διὰ τὸν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀναμενόμενον καθηγητὴν: Τὸ ζήτημα τῆς κινητῆς βιβλιοθήκης ἐλύθη. Ἐννοοῦνται οἱ γέλωτες πάντων καὶ περισσότερο τῆς ἡρωίδος.

Ὁ φίλος Κος Ν. Α ὅστις παρ' ὄλην τὴν ζωηρότητά του κρατεῖ τὴν πόρτα μετὰ δύο του χέρια μετὰ τὸ ἐσπερινὸ μάθημα διὰ νὰ ἐξέλθουν πρῶτα αἱ φοιτήτριαι.

Ἀστείότατος τύπος εἶναι ὁ μικρὸς Σάμιος, ὅστις ἀπὸ τῆς πρώτης ἐβδομάδος μᾶς φωνάζει μὲ τὸ μικρὸν μας ὄνομα. Ὅταν δὲ θέλῃ νὰ μᾶς κάμῃ καμμιάν ἐρώτησιν μᾶς τραβᾷ ἀπὸ τὸ μανίκι. Εἰς τὸν μικρὸν θρασὺν, ἀλλὰ μέχρι συγκινήσεως ἀφελῆ δίδεται παρὰ τῶν φοιτητριῶν τὸ ὄνομα κασίγνητος, τὸ ὁποῖον τοῦ ἔμεινε μέχρι σήμερον, λησμονηθέντος σχεδὸν τοῦ ἀληθοῦς του ὀνόματος.

Ἄλλος τύπος ὁ μικροσκοπικὸς τότε φίλος Κος Κ. Σφ. ὁ ὀδηγὸς τῶν φοιτητριῶν κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας καὶ τὸ ξυπνητῆρι μερικῶν κοιμισμένων δασκάλων. Διότι μέσα εἰς τὴν τόσην ζωὴν καὶ τὴν κίνησιν ὑπάρχουν καὶ μερικοὶ τύποι ὀνειδίζοντες τὸ Πανεπιστήμιον. Τύποι ποῦ μόνον ἀγκυράκησιν καὶ φρίκην κινεῖ ἡ θέα των.

Κάθηνται εἰς τὸ τέλος τοῦ θρανίου, συνήθως πρὸς τὸν τοῖχον μὲ κλεισμένους τοὺς ὀφθαλμούς. Διὰ τούτους θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ ζωὴ των ὑπῆρξε πλήρης ὀνειρών. Ἡ καθημερινὴ των θέα, μὲ θλίβει, μοῦ πληγώνει τὸν ἐ-

γωϊσμὸ ὡς ἀνθρώπου καὶ ὡς φιλόλογου. Ἄν ἔσκαπταν τὸ χωράφι ἢ ἂν ἐκάθητο στὸ μαγαζάκι τοῦ πατέρα των ἢ καὶ κάστανα ἀκόμη ἂν πωλοῦσαν στοὺς δρόμους, θὰ εἶχαν βεβαίως κᾶτι εἰς τὸ ἐνεργητικόν των, ἐν ᾧ τώρα κητοπιν ἐργασίας δεκαπενταετοῦς, τὴν ὁποῖαν κητησώτευσαν εἰς τὰ θρανία τῶν διαφόρων σχολείων, μένοντες εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν, τίς οἶδε πόσα ἔτη, διὰ νὰ κατορθώσουν νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, δὲν ἔχουν νὰ σημειώσουν παρὰ ἀποτυχίαν ἀπὸ ἄκρον εἰς ἄκρον.

Αὐτὰ σκέπτομαι καὶ φρικῶ διὰ τὸν ἐξευτελισμὸν τῆς καυμένης τῆς φιλολογίας. Διότι ὑποστηρίζομενοι ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ τῆς πατρίδος των θὰ ἐξέλθουν μίαν ἡμέραν, ἐὰν ἐξέλθουν, καὶ ἐκτοπίζοντες τίς οἶδε ποῖον ἄνθρωπον καὶ ἐπιστήμονα θὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν σχολάρχου καὶ ἐνῶ θὰ καταπονοῦν τοὺς μαθητὰς διὰ τὴν ἀποστήθισιν τῶν γερονδίων καὶ σουπίνων, ἐξ ἄλλου θὰ διδάσκουν, μὲ τὸν ζῆλον δεκαπενταετοῦς βίου ἀποτυχίων, ὅτι δὲν πειράζει ἂν κανεὶς κάθεται ξηλωμένος ἢ πέρνει καὶ κανέναν ὑπνον κατὰ τὰς ὥρας τοῦ μαθήματος.

Διὰ νὰ μὴ νομισθῇ ὡς ὑπερβολὴ τὸ τοιοῦτον ἀναφέρω ἐν ἐπεισόδιον κατὰ τὴν περὶ τὸν Σ. καθηγητοῦ Κου Βερναδάκη.

Γίνεται φροντιστήριον. Ὁ Καθηγητῆς περιπατῶν ὡς συνήθως εἰς τὸν διάδρομον ἐρωτᾷ τοὺς ἔνθεν καὶ ἔνθεν φοιτητὰς περὶ ἐνὸς δυτικούλου χωρίου τοῦ Αἰσχύλου.

Ἐν μέσῳ τῶν σκεπτομένων φοιτητῶν διακρίνει ἓνα ἐκ τῶν τοιούτων τύπων κοιμώμενον, ὅστις, ἂν ἡ κακοτυχία δὲν τὸν δεικνύει τοιοῦτον, ἔχει ὑπερβῆ τὸ τεσσαρακοστὸν πέμπτον.

Τὸν ἐρωτᾷ ἀποτόμως περὶ τοῦ ὄρθου τῆς γνώμης τῶν ἐρωτηθέντων συναδέλφων. Ἐντρομος ἐξυπνᾷ καὶ μὲ συγκεχυμένην τὴν κεφαλὴν ἀπαντᾷ ὅ,τι φθάνει. Ἴσως νὰ ὠνειρεύθῃς, ἀπαντᾷ ὁ Καθηγητῆς, ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω. Μὲ ἀδικεῖτε, Κύριε Καθηγητᾶ, τραυλίζει ἐντείνων τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ μὴ ἀποκοιμηθῇ. Μετὰ τινα λεπτὰ τὸν ἀντιλαμβάνεται καὶ πάλιν ὁ Κος Βερναδάκης κοιμώμενον. Πλησιάζει καὶ τὸν ἐρωτᾷ εἰρωνικῶς:

Σὰς ἀδικῶ καὶ τώρα, Κύριε μαθητᾶ; !!

Διακόψας δὲ πρὸς στιγμὴν τὴν ἐξέτασιν μᾶς διηγεῖται μὲ τὴν ἡρεμον καὶ μειλιχίαν φωνὴν ἐπεισόδιον τι κατὰ τὸ ὁποῖον καθηγητῆς ξένου πανεπιστημίου, βλέπων συμπῆθως φοιτητὴν διὰ τὸ τακτικὸν τῆς φοιτήσεώς του, ἠρώτησε νὰ μάθῃ, διατὶ ἀπουσιάζε ἐπὶ τινα χρόνον. Ἄλλὰ πρὸς μεγάλην του ἐκπλήξιν ἐπληροφόρησεν ὅτι ὁ νομιζόμενος ἀκροατῆς του δὲν ἐφοί-

τα καθ' ὄλον τὸν χειμῶνα τακτικὰ εἰμὴ διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ τὴν θερμότητα τῆς αἰθούσης.

Παρέρχονται αἱ ἡμέραι ἐν μέσῳ μιᾶς μουσταγωγίας, ἐν μέσῳ διαρκούς πνευματικοῦ σκαλισματος διακοπτομένου ὑπὸ ἀλητμονητῶν ἐπιστημονικῶν ταξιδίων γινομένων ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν Σ. καθηγητῶν μας καὶ ἰδίᾳ τοῦ διαπρεποῦς ἱστορικοῦ μας Κου Λάμπρου, ὅστις φροντίζει πάντοτε περὶ τῆς ἀσφαλοῦς καὶ ἀξιοπρεποῦς διαμνησῆς τῶν κορῶν, ὡς ὀνομάζει τὰς φοιτητρίδας, ἐν τοῖς ξενοδοχείοις τῶν ἀρχαιολογικῶν κέντρων. Φοιτητὰι καὶ φοιτήτριαι ἴσοι ἐν τῷ ἀγῶνι, ἀμιλλῶνται, συνεργάζονται, ἀνταλλάσσουν σημειώσεις, συμπρακκῆθήμενοι ἀδικηρίως.

KATINA ΔΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΥΜΝΟΥΣ ΤΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥ ΜΠΑΪΡΟΝ

Α'

Λευθεριά, γὰ λίγο πάψε
Νὰ κτυπᾷς μὲ τὸ σπαθί,
Τώρα σίμως καὶ κλάψε
Εἰς τοῦ Μπαΐρον τὸ κορμί.

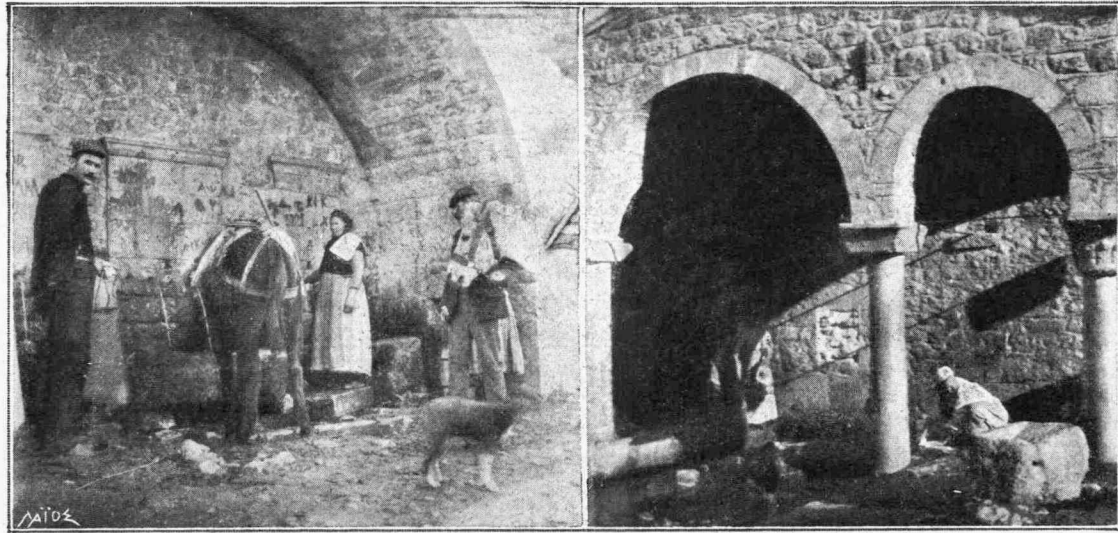
Καὶ κατόπι ἄς ἀκλουθοῦνε
"Ὅσοι ἐπράξαν λαμπρά"
Ἀπὸπάνω του ἄς χτυποῦνε
Μόνον στήθια ἡρωικά.

Πρῶτοι ἄς ἔλθουν οἱ Σουλιώταις,
Καὶ ἀπ' τὸ Λεῖψανον αὐτὸ
Ἄς μακραινοῦνε οἱ προδόταις,
Καὶ ἀπ' τὰ λόγια, ὅποῦ θὰ πῶ.

Φλάμπουρα, ὅπλα τιμημένα,
Ἄς γυροῦν κατὰ τὴ γῆ,
Καθὼς ἦταν γυρμένα
Εἰς τοῦ Μάρκου τὴ θαρῆ,

Ποῦ βαστοῦσε τὸ μαχαῖρι,
"Ὅταν τοῦ λειψὲ ἡ ζωὴ,
Μέσ' ἐπὶ ἀνδρόφορον τὸ χέρι.
Καὶ δὲν τ' ἄφινε νὰ βγῆ.

Ἀναθράσκει ὁ γενναῖος
Ἐπὶ τῶν ἀρμάτων τὴ κλαγγή
Τοῦτον ἔμπνευσε, ὄντας νέος
Μία θεὰ μελωδική.

ΑΠΟ ΤΟ ΧΡΥΣΟ

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΣΤΡΙ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

Ἡ Ἀσπασία, ὁ Σωκράτης καὶ οἱ μαθηταὶ
Ἀσπασία. Ἐκλέγεις πάντοτε, φίλε, τὰ ὠ-
ραιότερα θέματα τῆς διδασκαλίας σου, ὅταν
ἐγὼ δὲν παρευρίσκομαι εἰς τὸ μάθημα. Τὰ παι-
διὰ μὲς ἦταν ἐνθουσιασμένα προχθὲς δι' ὅσα
τοὺς εἶπες περὶ Ἰλιάδος. Ὅλοι μὲ τὰ βιβλία
των ἐμελετοῦσαν τοὺς ὠρχίους στίχους, καὶ τοὺς
ἀπεστήθιζαν μὲ χαράν.

Σωκράτης. Χαίρομαι δι' ὅσα μοῦ λέγεις,
Ἀσπασία. Τὸ βέλτιον εἶναι ὅτι πάντοτε διδά-
σκω μὲ τὸν αὐτὸν πόθον νὰ γίνω καταληπτός
καὶ νὰ ἀκούωμαι εὐχαρίστως. Μόνον ὁσάκις σὺ
παρίστασαι εἰς τὸ μάθημα, προσπαθῶ νὰ δι-
δάξω τελειότερα, νὰ φανῶ ἐφάμιλλος σου εἰς
τὴν εὐγλωττον καλλιπέειαν καὶ φθάνω ἀκριβῶς
εἰς τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα.

Μελπομένη. Αὐτὸ παρετήρησα καὶ ἐγὼ, δι-
δάσκαλε. Προχθὲς μὲ ὀλίγα λόγια ἔρριψες φῶς
εἰς τὰ πνεύματα μας, μὰς ἀπεκάλυψες κάλλη
τῆς Ἰλιάδος, τὰ ὅποια οὔτε εἶχαμεν φαντασθῆ.

Σωκράτης. Καὶ σήμερον θὰ προσπαθῆσω νὰ
συνεχίσω τὸ μάθημα ἐκεῖνο.

Κλειώ. Θὰ μὰς ἐξηγήσης αἴφνης πῶς μέσα
εἰς τοὺς αἰῶνας τῆς πρὸ ἡμῶν ἐποχῆς δύο μό-
νον τοιαῦτα ποιητικὰ ἔπη ἐγράφησαν καὶ διατί

τόση στεριότης παραγωγῆς διεδέχθη τὴν θαυ-
μασίαν αὐτὴν ποιητικὴν ἔμπνευσιν.

Σωκράτης. Καὶ ποῖος σὰς ἐβεβαίωσε, παρα-
καλῶ, ὅτι μόνον ἡ Ἰλιάς καὶ ἡ Ὀδύσεια ἐγρά-
φησαν κατὰ τὴν ἐπικὴν λεγομένην ἐποχὴν.
Αὐτὰ μόνον ἐσώθησαν ἕως σήμερον μετὰ τοὺς
ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ αἰῶνας ποῦ μὰς χωρίζουν ἀπὸ
τῆς ἐποχῆς ὅπου ἐγράφησαν. Ἡ μήπως νομί-
ζετε ὅτι ἡ θαυμασία ποιητικὴ καὶ δημιουργικὴ
παραγωγὴ τῶν ἡμερῶν μας θὰ σωθῆ αὐτοτε-
λῆς, καὶ μετὰ αἰῶνας οἱ ἀπόγονοί μας θὰ ἔχουν
γεμάτας τὰς βιβλιοθήκας των ἀπὸ τὰ σημερινὰ
ἔργα μας;

Ἐάν μάλιστα ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ ἔπη
ἐσώζοντο ἀπὸ στόματος εἰς στόματα καὶ ἀπὸ
τὴν οἰκογενειακὴν διαδοχὴν τῶν αἰδῶν, ὅτι
πολύ ἀργότερα συνηρολογήθησαν εἰς ἓν σύνο-
λον καὶ ἐγράφησαν, ἡμπορεῖ νὰ φαντασθῆ τὴν
ἐπικὴν παραγωγὴν ἀπέρχοντον καὶ φυσικὰ ἀπω-
λεσθεῖσαν, εὐθύς ὡς οἱ μαθηταὶ ἢ οἱ ἀπόγονοί
ἐνός μεγάλου ποιητοῦ ἐγκατέλειπαν τὸ στάδιον
τοῦ αἰδοῦ διδασκάλου.

Μελπομένη. Εἶσαι τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιλο-
γίας, Κλειώ. Τί μὰς ἐνδιαφέρει, ἐάν ἐγράφησαν
καὶ ἄλλα ἔπη καθ' ἡν ἐποχὴν ἐγράφη ἡ Ἰλιάς;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΕΣΤΙΑΣ

Θ. Ράλλη

Μᾶς ἐνδιχφέρει νὰ ἐννοήσωμεν καὶ ἐμβαθύνωμεν εἰς τὸ κάλλος τῆς.

Ἀσπασία. Ἡ Μελπομένη ἔχει δίκαιον. Ἡ Ἰλιάς, παιδιὰ μου, ἀρκεῖ διὰ νὰ γεμίσῃ μὲ πλοῦτον καλλιτεχνικόν μίαν ὀλόκληρον ἐποχὴν, ἓνα λαόν, ὅσον ὑπέροχος καὶ ἂν εἶναι. Διότι μέσα εἰς τὰ ἄσματτα τῆς, τὰ ὁποῖα, μεθ' ὅσα καὶ ἂν λέγουν οἱ κριταί, ἀποτελοῦν ἐν ἁρμονικόν σύνολον, ὑπάρχουν ὅλα τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως, ὅλα τὰ εἶδη τῆς μεγάλης τέχνης. Δράματα, τραγωδία, λυρική ποίησις καὶ ἔπος ὅλα συνδυάζονται, ὅλα ἐναρμονίζονται διὰ νὰ μᾶς δώσουν μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας αἰσθητικὰς ἀπολαύσεις.

Σωκράτης. Ἡ Ἀσπασία ἔχει δίκαιον. Ὅλα τὰ εἶδη τῆς τέχνης εὐρίσκονται ἐν σπέρματι εἰς τὴν Ἰλιάδα. Ἡ Ἀνδρομάχη καθ' ἣν στιγμήν ἱκετεύει τὸν Ἐκτορα νὰ μείνῃ εἰς τὴν Τρωάδα μὲ φωνὴν γεμάτην πάθος καὶ πόνον καὶ ἀπελπισίαν, ὅπως μᾶς δίδεται ὀλοζώντανη ἢ σκηνὴ αὐτῆς, μὲ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Ἐκτορος τὴν γεμάτην ἀπὸ ἠθικῶν μεγαλείων καὶ στοργῆς καὶ οἴκτου καὶ πόνου, δὲν εἶναι μιὰ σκηνὴ τραγωδίας ἀπὸ τὰς πλέον συγκινητικὰς; Ἡ ὅταν ὁ Πρίαμος ὁ ἔνδοξος καὶ εὐτυχησμένος ἕως τὴν στιγμὴν ἐκείνην βασιλεὺς, ταπεινωμένος καὶ ἀφανισμένος μὲ τὰ ἀλλεπάλληλα δυστυχήματα γέρον τῶρα μὲ λευκὰς τρίχας, ἔρχεται νὰ πέσῃ εἰς τὰς πόδας τοῦ Ἀχιλλέως διὰ νὰ ζητήσῃ τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ υἱοῦ του, δὲν ἀποτελεῖ καὶ ἡ σκηνὴ αὐτῆ ὀλόκληρον δράμα; Κάθε φράσις τῶν ἡρώων τοῦ ἔπους δίδει τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα ἐκάστου ἥρωος.

Μυρτώ. Ὡστε ὁ Ὀμηρος ἦτο ἀνώτερος καὶ ἀπὸ τὸν Αἰσχύλον καὶ ἀπὸ τὸν Σοφοκλῆ;

Σωκράτης. Ἡ σύγκρισις, παιδί μου, εἶναι δύσκολος. Ὁ Ὀμηρος διηγεῖται τὰς τραγωδίας καὶ τὰ δράματα, τὰ ὁποῖα εἶναι συνέπεια τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀχιλλέως. Ὁ Αἰσχύλος καὶ ὁ Εὐριπίδης φέρουν αὐτοσυσίους τοὺς ἥρωας τῶν εἰς τὴν σκηνὴν καὶ ἀναπαριστοῦν ὅλας τὰς μεταξὺ τῶν διαφορὰς, ὅλας τὰς τραγικὰς περιπετείας τῶν παθῶν τῶν.

Ὁ Ὀμηρος διηγεῖται τὴν ὑπόθεσιν του, ἐκείνοι τὴν ζοῦν. Ἀλλὰ τόση εἶναι ἡ ζωὴ καὶ ἡ παραστατικότης τοῦ διηγουμένου, ὥστε ἡ ἀφήγησις του εἶναι ἀνωτέρα ἀπὸ κάθε δραματικὴν παράστασιν.

Ἀσπασία. Τὴν πρκατήρησιν αὐτὴν ἔκαμα εἰς τὸ Φ. τῆς Ἰλιάδος. Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Ἐκτωρ παλαίου τὴν ὑστάτην καὶ ἀποφασιστικὴν πάλην, δὲν εἰδεύει κανεὶς τί νὰ θαυμάσῃ περισσότερο, τὴν πλαστικὴν δύναμιν, τὸ πάθος, τὴν στάσιν τὴν ὠραίων τῶν

δύω ἀντιπάλων, τὰς κινήσεις τῶν, τοὺς μορφασμοὺς τῆς φυσιογνωμίας τῶν, τὴν συγκίνησιν τῶν θεωμένων, τὴν ἐναγώνιον προσδοκίαν τῶν δύο στρατῶν, τὸν οἴκτον, τὴν ὀργήν, τὴν μανίαν τῶν διαμαχομένων. Ὅλα αὐτὰ ζωγραφίζονται μὲ ὀλίγα λόγια, ἀλλὰ μὲ τόσην δύναμιν, μὲ τόσον ζωηρὰ χρώματα, μὲ τόσην ζωὴν, ὥστε ὁ ἀναγνώστης τὰ βλέπει μὲ τὴν φαντασίαν, παρκαλοῦται τὴν μάχην, πάσχει, αγωνιά. ὡς νὰ παρίσταται πραγματικὸς θεατῆς. Ἐγὼ ὑπέστην ὅλας αὐτὰς τὰς συγκινήσεις, ἔκλαυσα, ἐνθουσιάσθην, ἐπόνησα, ὡς νὰ παριστάμην εἰς ἀληθινὴν μονομαχίαν δύο θυμασίων εἰς νεότητα καὶ κάλλος καὶ ἀνδρίαν ἡρώων.

Σωκράτης. Ὅ, τι εἶναι θυμασμοὺ ἄξιον, ὅ, τι μᾶς δίδει μεγάλην ἰδέαν τῆς τέχνης τοῦ ἀθανάτου ἀοιδοῦ εἶναι ἡ διάταξις τῆς ὑποθέσεως, αἱ εἰς τὸ μεταξὺ περιπετειώδεις σκηναί, ἡ κανονικὴ ἐξέλιξις τῶν γεγονότων, ἡ πρκατασις τῆς προσδοκίας τῆς λύσεως, ἡ ὅποια βραδύνη νὰ ἔλθῃ, ὡς εἰς τὰ ἀληθινὰ δράματα, διὰ νὰ κρατῆ τὸν θεατὴν εἰς ἐναγώνιον συγκίνησιν. Ὁ ἀοιδὸς εἶναι σαφὴς εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν εἰκόνων, ἰσχυρὸς εἰς τὸν νευρώδη ὀργανισμόν τῶν χαρακτηρῶν, ἔχει τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος, ἡ ὅποια εἶναι τὸ μέγα γνῶρισμα αὐτῆς τῆς φυλῆς μας.

Τὸ ὕφος τοῦ ἔπους εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὴν ποιητικὴν σύλληψιν. Ὅχι σχολαστικὸν μὲ φρασεολογίαν κουραστικὴν, ἀλλ' οὔτε πομπῶδες εἰς τὰς φύσει δυνατὰς σκηνάς. Εἰς τὰ ἐπεισοδιακὰ μέρη, ἀπὸ τὰ ὁποῖα λείπουν οἱ χαρακτηρισμοὶ καὶ τὰ μεγάλα γεγονότα, τὸ ὕφος ἀναπληροῖ τὰς ἐλλείψεις αὐτὰς καὶ κεντᾶται μὲ ὠραία καὶ μεγαλοπρεπῆ σχέδια, διὰ νὰ συμπληρώσῃ ἀναλόγως τὰ κενὰ τὰ μεταξὺ τῶν μεγάλων καὶ δυνατῶν σκηνῶν. Συχνὰ ἡ φράσις ἐνέχει μεγαλοπρεπῆ ἀπλότητα καὶ τὰς σφοδρὰς πολεμικὰς εἰκόνας περιβάλλουν τοπεῖς τόσον ἤρεμα, βροντὰ τόσον κυματιστά, λίμναι τόσον ἤσυχοι, ὥστε ἡ ἀντίθεσις νὰ σχηματίζῃ ἀληθινὴν γοητείαν. Ἀλλοτε πάλιν τὸ ὕφος γίνεται νευρώδες, τὰ λόγια τρέχουν, αἱ ἰδέαι ἀκολουθοῦν τὰς πυρετώδεις πράξεις τῶν ἡρώων, διὰ νὰ καταλήξουν εἰς τὴν μελαγχολικὴν γλυκύτητα, ἣν ἐμπνέει ὁ ἄδικος θάνατος τοῦ Πητρόκλου, ἣ ἡ σκληρὰ αἰχμηκλωσία τῶν ὠραίων θυγατέρων τοῦ Πριάμου.

Καὶ ἐνῶ αἱ καταστροφὴ διεδέχοντο τὰς καταστροφὰς καὶ οἱ θάνατοι τοὺς θανάτους, τὸ κάλλος τῆς ὠραίας Ἑλένης μένει ἀήττητον καὶ ὑπέροχον, διὰ νὰ ἐπανεέλθῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ σημεῖον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀπεσπάσθη, διὰ νὰ στολίσῃ ἐκ νέου τὰ βασιλικὰ τοῦ Μενελάου ἀνάκτορα.

Ἀσπασία. Φαντάζεσθε ποῖαν ἐντύπωσιν θὰ ἔκαμνεν εἰς τὴν σημερινὴν μας ἐποχὴν ἡ ἐπάνοδος τῆς Ἑλένης εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ συζύγου τῆς. Θὰ ἦτο ἡ ἀτιμασθεῖσα καὶ ἀτιμάζουσα, τὸ ὄνειδος καὶ τὸ στίγμα ὄχι μόνον τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς χώρας τῆς. Εἰς τὴν Σπάρτην ὅμως ἡ ἐπάνοδος τῆς ἐπανηγυρίσθη ὡς θρίαμβος, οἱ γέροντες ἐξῆλθον τῆς πόλεως διὰ νὰ τὴν ὑποδεχθῶν καὶ ὁ ἐγκαταλειφθεὶς σύζυγος τῆς ἀπέδωκε καὶ πάλιν ὅλην τὴν στοργὴν καὶ τὴν ἀγάπην του.

Ὁ ποιητῆς, θυμαστῆς τοῦ ὠραίου, χειραφετεῖ αὐτὸ ἀπὸ κάθε νόμον, ἀπὸ κάθε δεσμόν, ἀπὸ κάθε παράδοσιν. Εἰς ξένος ἀφήρησεν ἀπὸ Σπάρτην τὴν ὠραίαν τῆς βασίλισσαν. Ἡ ἠρωικὴ Ἑλλὰς τὴν ἐπαναφέρει, ἀφοῦ κατέστρεψε τὴν χώραν καὶ ὑπεδούλωσε τὸν λαόν τοῦ καταχραστοῦ. Ἡ ὠραία βασίλισσα ἀνέρχεται καὶ πάλιν εἰς τὸν θρόνον τῆς, ἀφοῦ ἐφώτισε καὶ ἄλλον θρόνον καὶ ἐσκόρπισεν ἀκτίνας ἁρμονίας καὶ φωτὸς καὶ εἰς ἄλλον λαόν.

Ἡ ὠραία Ἑλένη δὲν εἶναι ἀπλῶς γυναῖκα, οὔτε βασίλισσα, εἶναι αὐτὸ τὸ κάλλος, αὐτὴ ἡ ἰδέα τῆς τελείας ἁρμονίας, τὴν ὁποῖαν ξένοι ἐπεδίωξαν νὰ ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὴν Σπάρτην καὶ διὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Ἑλλὰς ὀλόκληρος ἐξηγέρθη καὶ ἐπανεστάτησε.

Καὶ οἱ αἰῶνες ψάλλουν ἀπὸ τότε τὰ ἄθλα τῆς ἠρωικῆς ἐκστρατείας, τὰ ὁποῖα ἐνέπνευσαν τὴν μεγαλιτέραν ποιητικὴν φυσιογνωμίαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ναυτικὰ ἢ Φιλάρχαιος.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Οἱ νάνοι, ὅπως ὅλα τὰ ἄσχημα καὶ ἀπεχθὴ πράγματα μᾶς ἔφεραν τύχην. Ἡ ἡμέρα μας ἐτελείωσε εὐχάριστα καὶ ἡ βραδεῖά μας ὑπῆρξεν ἀπὸ τὰς ὠραιότερας εἰς τὸ Γαλλικὸν θέατρον, τὸν δοξασμένον αὐτὸν οἶκον τοῦ Μολιέρου, ὅπως ἐπεκράτησε νὰ ὀνομάζεται.

Ὅλα μᾶς ἦλθαν εὐκόλα καὶ εὐνοικά. Ἡ ἐπιστροφή εἰς τὴν πόλιν, τὸ φλανάρισμα εἰς τὸ Palais Royal καὶ τὸ Λουβρον, ἡ χωρὶς ἀναμονὴν ἄμεσος ἐπιτυχία κωλῶν θέσεων διὰ τὸ βράδυ εἰς θεωρεῖον ἀντὶ φρ. 10 μὴ κάθε ἴσως.

Ἡ Σιμόνη εἶναι τὸ δράμα ποῦ παίζεται κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη μὲ πολλὴν ἐπιτυχιάν. Εἶναι ἔργον χωρὶς μεγάλας φιλοσοφικὰς ἀξιώ-

Ὁ ἀποθανὼν ἈΝΔΡΕΑΣ ΚΟΡΑΕΛΛΑΣ
ἐπίλεκτος ἐπιστημονικὴ μορφή.

σεις, ἀλλὰ δραματικώτατον, ἀφοῦ κρατεῖ εἰς διαρκὴ ἀγωνίαν τὸν θεατὴν ἀπὸ τὴν πρώτην ἕως τὴν τελευταίαν στιγμὴν. Καὶ ὅταν ἓνα ἔργον ἠμπορεῖ νὰ συναρπάξῃ τὸ κοινὸν εὐθύς ἀπὸ τὴν πρώτην πράξιν καὶ νὰ συγκρατῆ τὴν ἀγωνιώδη συγκίνησιν ἕως τὴν τελευταίαν, ἔχει ἀναγερτήτως χαρίσματα μεγάλα καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς ὀλίγας ἀπολαύσεις, ποῦ μᾶς δίδει ἡ σκηνή.

Οἱ ἠθοποιοί, ἂν καὶ ὀνόματα ἄγνωστα, διότι κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀστέρας δὲν ἔχει μέρος—ἐπαίξαν θαυμάσια. Ἴσως μάλιστα διότι ἔλειπαν οἱ ἀστέρες αὐτοὶ οἱ φημισμένοι, μὲ τὸν Μουνέ—Σουλὺ προεξάρχοντα, ἡ ὑπόκρισις ὑπῆρξε τόσον τελεία. Διότι οἱ νεώτεροι ἐχειραφετήθησαν πλέον ἐντελῶς ἀπὸ τὴν παράδοσιν τῆς κλασικῆς τέχνης, μὲ τὴν πομπῶδη ἀπαγγελίαν καὶ τὰς ὑπερβολικὰς θεαματικὰς κινήσεις καὶ στάσεις. Βεβαίως δὲ ὁ πρωταγωνιστῆς τοῦ ἔργου ὑπῆρξεν ἐξόχως τραγικός, χωρὶς καθόλου νὰ ὀρύεται ἐπάνω εἰς τὴν σκηνὴν, ἀλλ' οὔτε νὰ χειρονομῆ καὶ νὰ θέτῃ κάθε στιγμὴν τὸ χεῖρ εἰς τὸ στήθος του; καὶ νὰ κλείῃ τὰ μάτια, ἢ νὰ βηματίξῃ ὡς Ὀθέλος, ὡς θὰ ἔκαμαν οἱ τραγικοὶ τῆς παλαιότερας σχολῆς.

Ἵπῆρξεν ἀπλούστατα ἄνθρωπος δυστυχῆς, φυσικὸς εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ πόνου του διὰ τὸν ἀμείλικτον διωγμὸν τῆς τύχης. Ὁμολογῶ ὅτι διὰ τὴν μίαν καὶ μόνην φοράν ποῦ ἐπήγα εἰς τὸ ταξεῖδι μου αὐτὸ εἰς τὸ Γαλλικὸν θέατρον, ἔφυγα πολὺ περισσότερον εὐχαριστημένη, ἀπὸ τῆς πολλῆς φορῆς ποῦ ἤκουσα εἰς ἄλλα

μου ταξείδια τὸν Μουνέ, καὶ τὴν Σάραν καὶ τὸν Κοκλὲν καὶ ὅλα τὰ μεγάλα ὀνόματα τῆς δραματικῆς ὑποκρισεως. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν μοῦ ἐφαίνοντο ἄνθρωποι καὶ ὅταν ἀκόμη ἔψαλλαν στίχους θαυμασίου τοῦ Ρακίνα καὶ τοῦ Μολιέρου. Μοῦ ἐφαίνοντο ἄνθρωποι παρόμοιοι μὲ τὰς ὠραίας εἰκόνας ποῦ ἔβλεπα εἰς τὰ Μουσεία. Ἄνθρωποι ὠραῖοι, ἀλλὰ ψεύτικοι, καμωμένοι, ὅπως τοὺς ἠθελεν ὁ ζωγράφος, ὅπως ἔπρεπε νὰ ἐπιδεικνύωνται εἰς τὸ decor τοῦ περιβάλλοντος καὶ ὄχι ὅπως ἦσαν πραγματικῶς.

Ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἐτόλμησα εὐθύς ἐξ ἀρχῆς νὰ διατυπώσω τὴν γνώμην μου αὐτὴν, μέσα εἰς τὸν γενικὸν θαυμασμόν καὶ τοὺς διθυράμβους καὶ τὰ ἀτελείωτα ἐγκώμια. Ὅταν ὅμως εἶδα τὴν Δούζε καὶ τὴν Σόρμα καὶ τὸν Νοβέλλι, τότε ἠμπόρεσα νὰ φωνάξω καὶ ἐγὼ ὅτι αὐτὸ ἦτο τέχνη, ὅτι αὐτοὶ ἦσαν μεγάλοι καλλιτέχναι, αὐτοὶ ποῦ ἀπέδιδαν μὲ τόσην τραγικὴν φυσικότητα τὰ αἰσθημάτων των, τὰς σκέψεις των, τοὺς πόνους των. Ἀπὸ τότε λέγω φανερά καὶ ἀπροκαλύπτως τὴν γνώμην μου καὶ δὲν δίδω ἕνα λεπτόν γιὰ τὸν Μουνέ καὶ τὴν Σάραν καὶ ὅλην τὴν ὁμοταξίαν τῶν κλισικῶν αὐτῶν θορυβοποιῶν τῆς σκηπῆς.

Δὲν ἀρνούμαι δι' αὐτό, ὅτι ἐξυπνήτησαν τὴν τέχνην καὶ ὅτι ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ εἶναι τῆς σχολῆς τῆς ἐποχῆς των, καὶ νὰ ὑποκρίνονται ἄνθρώπους ποῦ ὠμιλοῦσαν μὲ ὁμοιοκαταληξίας, ἀντὶ νὰ ὠμιλοῦν φυσικά, ὅπως ὠμιλοῦμεν ὅλοι μας. Φυσικὰ ὁ στίχος θέλει μέτρον καὶ χρόνον καὶ προσωδίαν καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ὤφειλαν νὰ τηρήσουν τοὺς κανόνας αὐτοὺς καὶ νὰ συνοδεύουν μὲ ἀναλογίαν κινήσεων τὰ ἀπαγγελόμενα. Ἀπαράλλακτα ὅπως οἱ αἰοδοὶ τοῦ μελοδράματος, ἀλλὰ εἰς κλίμακα χαμηλοτέραν καὶ μὲ φωνὴν ἤρεμον καὶ ὀλιγώτερον ὠδικήν.

Ἀλλὰ τότε ἔπρεπε νὰ περιορίζωνται εἰς ἔργα ἔμμετρα καὶ ὄχι πεζά. Εἰς ἔργα τῆς ὑπερφυσικῆς σχεδὸν ζωῆς, ὅπως εἶναι ὅλαι αἱ κλασικαὶ τραγωδίαι, καὶ ὄχι εἰς ἔργα παρμένα ἀπὸ τὴν πεζὴν πραγματικότητα.

Καὶ τὸ Γαλλικὸν Θέατρον θὰ χρεωστῆ βέβαια εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν ἰδρυτὴν τῆς Νέας Σκηνῆς κ. Antoine, ὁ ὁποῖος ἔβαλε τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των καὶ ἐπανέφερε τὴν τέχνην τοῦ θεάτρου τῆς πραγματικότητος εἰς τὸν ἀληθινὸν τῆς δρόμον. Ἀπὸ τότε ἡ τραγουδιστὴ ἀπαγγελία περιορίσθη πολὺ καὶ ὅλοι οἱ νεώτεροι ἠθοποιοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, χωρὶς νὰ ἐξαιρεθοῦν οὔτε ὁ Φερωδύ, οὔτε ἡ Rejane, οὔτε ἡ Jeane-Hading ὠμιλοῦν φυσικά, καὶ αἰσθάνονται φυσικά καὶ πάσχουν φυσικά ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς πραγματικῆς τέχνης.

Βεβαίως τὸ Conservatoire εἶναι ἀναγκασμένον νὰ δουλεύῃ ἀκόμη εἰς τὴν παράδοσιν, διότι οἱ παλαιοὶ καθηγηταὶ αὐτοῦ καὶ ἑταῖροι, οὔτε νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν εἶναι δυνατοί, ἀλλ' οὔτε νὰ ἀλλάξουν ἰδέας καὶ συστήματα.

Οἱ νέοι ὅμως νεωτερίζουν, ὅλοι δὲ οἱ καλλιτέχναι ἠθοποιοί, οἱ πραγματικῆς ἀξίας, χειραφετοῦνται εὐκόλῃ ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ σχολείου, αἰσθανόμενοι ὅτι ἡ εὐτυχία των συνδέεται μὲ τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν μόνον εἰς τὴν φύσιν εὐρίσκουν.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς νέους αὐτοὺς θὰ εἶναι οἱ καθηγηταὶ τῆς αὔριον, ἐντὸς πολὺ ὀλίγου χρόνου τὸ Γαλλικὸν Θέατρον θὰ ἀναδείξῃ καλλιτέχνας τῆς περιωπῆς τῆς Δούζε καὶ τοῦ Νοβέλλι.

K. PAPPEN

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

ΤΗΣ ΑΡΓΥΡΟΥΛΑΣ

Μία μεγάλη τετράφυλλη πόρτα, μὲ τὴν κουρτίνα τῆς τὴν ὀλοκόκκινη, χωρίζει τὰ δύο δωμάτια.

Εἰς τὸ μέσον εἶνε στημένο κρεββάτι θανάτου· εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιο τραπέζι χαρᾶς.

Ἡ ἴδια ἡ Ἀργυρούλα τὸ ἐξήγησε, μὲ ὅλην τὴν ἐπιμονὴν τῆς τὴν παιδικαῖσα, καὶ χωρὶς νὰ τὸ φαίνεται, ἐδημιούργησε τὴν ἀπέραντη αὐτὴ ἀντίθεσι, τὴν τελευταία:

— Ἐδῶ μέσα θὰ φέρετε νὰ φάτε, εἶπε. Ἄ, μὴ μου λέτε ὄχι!... Ἐδῶ μέσα!... Θέλω νὰ σᾶς βλέπω καὶ νὰ σᾶς ἀκούω... Βαρέθηκα τόσες μέρες κλεισμένη, χωρὶς χαρὰ, χωρὶς ἥλιο, χωρὶς θόρυβο... Δὲν εἶμαι γι' ἀρρώστιας ἐγὼ!... Θέλω φῶς καὶ ζωὴ, καὶ πανηγύρια... Ἐδῶ θὰ φέρετε νὰ φάτε ἀπόψε... Ἀνάψετε ὅλα τὰ κεριά, ὅπως στὴ γιορτὴ μου· μ' ἀρέσει νὰ λαμπουν τὰ κρύσταλλα καὶ τ' ἀσήμια, μ' ἀρέσει ν' ἀστράφτουν τὰ κρασιά σὰν τοπάζια καὶ σὰν ρουμπίνια... Σπολίσετε τὸ τραπέζι μὲ λουλούδια, μὲ λουλούδια πολλά... Κι' εὐθυμία ὅση μπορεῖτε! Νὰ γελάτε καὶ νὰ φωνάζετε, νὰ λέτε φιιδρά λόγια καὶ τραγούδια... Ὅχι φαγί, παρὰ γλέντι... Ἐτσι μ' ἀρέσει νὰ σᾶς βλέπω καὶ νὰ σᾶς ἀκούω... Θέλω νὰ ξε-

χάσω γιὰ μιὰ στιγμή πῶς μ' ἔχετε γι' ἀρρωστη... Ἄχ, δὲν εἶμαι γι' ἀρρώστιας ἐγὼ!

Ἐλεγε μὲ τὴν βραχὴν τῆς φωνῆς, — μιὰ φωνὴν σὰν νὰ ἐκουράσθη καὶ νὰ ἐβράχυσεν ἀπὸ τὸ πολὺ τραγοῦδι, — ἔλεγε καὶ τοὺς ἐκύτταζε μὲ τὰ μεγάλα τῆς φλογερὰ μάτια, τὰ μαυροστεφανωμένα... Καὶ οἱ ἰδιόκοι τῆς τὴν ἀκουσαν. Ἐτσι τὴν ἀκουγαν πάντα, ἀπὸ μικρὴ. Κανένας δὲν εἶχε τὴν δύναμι, ὡς τὸ τέλος, νὰ μὴ τῆς κάμῃ τὸ καπρίτσο τῆς· καὶ ὕστερα ποῦ μεγάλωσε καὶ παντρεύθηκε. ὁ ἄντρας τῆς τῆς ἔκαμνε τὰ περισσότερα. Εἶχε τὴν ἀπόλυτον ἀδυναμία ἡ γυναῖκα αὐτὴ μὲ τὸ λιγνὸ σωματάκι καὶ μὲ μιὰ ψυχὴ τρελοῦ παιδιοῦ, — τὴν ἀδυναμία ἐκείνη, ποῦ εἶνε ἡ πλέον ἀκαταγώνιστη δύναμι. — Ἐγγελοῦσαν μὲ τίς ἐπιθυμίας τῆς, μὰ καὶ τὴν ἐδικαιολογοῦσαν κάποτε ἀπὸ μέσα τους· ἐθύμωναν μὰ καὶ τὴν ἐλυποῦνταν· ἐπέισμοναν μὰ καὶ ἀδιαφοροῦσαν· ἀπελπίζονταν μὰ καὶ τὴν ἀκουγαν. Τέτοια ἦταν ἡ Ἀργυρούλα· ἀδύνατο, φυσικῶς ἀδύνατο νιλλάξῃ. Καὶ τίποτε δὲν τοὺς ἐπαρουσίαζε φανερώτερα τὴν ἰδέα τοῦ ἀδιορθώτου, — ἐνός κάτι, ποῦ θὰ ἦταν μάταιο καὶ γελοῖο καὶ χειρότερο νὰ το πολεμήσῃς, — ὅσον ἡ γυναῖκεια αὐτὴ ψυχὴ, ἡ τρελὴ σὰν παιδιοῦ.

Καὶ ἔτσι, τὸ τραπέζι ἀπόψε στήθηκε ἀντίκρου στὸ κρεββάτι. Ἡ κόκκινη κουρτίνα εἶνε ἀνεβασμένη σὰν αὐλαία, καὶ εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς μὲ τὸ χλωμὸ φῶς ποῦ χύνεται ἀπὸ τὴ γαλατένια σφαῖρα τῆς μικρούλας λάμπας, γυαλίζουν τὰ χρυσὰ κάγγελα τοῦ κρεβατιοῦ, ποῦ περιορίζουν τὰ στρωσίδια. Σκούρα καὶ χνουδωτὰ καὶ βαρεῖα τὸ σκεπάσμα τῆς ἀρρώστιας. Μὰ ἡ Ἀργυρούλα εἶνε ξαπλωμένη μ' ἕναν τρόπο στὸ κρεββάτι!! Τόσο παράξεν' ἀκουμβᾶ στὸ μεγάλο προσκέφαλο τὸ μικρὸ τῆς τὸ κεφαλάκι, τόσο ἀπαλὰ καὶ ἀερικὰ τῆς σκεπάζουν τὸ ἀγνωριστο σῶμα τ' ἀπανωτὰ κιλίμια, μὲ σχήματα σὰν συννέφων ποῦ τὰ σπρώχνει ὁ ἀέρας, τόσο ἀπρόθυμα στηρίζει τὴν ράχη στὸ στρώμα, ποῦ μόλις βαθουλώνει, — ὥστε τὸ βλέπει πιά φανερὰ πῶς δὲν εἶνε πεσμένη ἐκεῖ μὲ καμμὴν ἀπόφασιν, ἢ ἀπὸ καμμὴν ἀνάγκη, καὶ σοῦ φαίνεται πῶς ὦρα τὴν ὦρα θὰ σηκώσῃ τὰ χέρια, καὶ θὰ λευθερωθῇ ἀπὸ τὰ σκεπάσματα, καὶ θὰ τιναχθῇ, καὶ θὰ φύγῃ, καὶ θὰ πετάξῃ... .

Ἐτσι ἐπέρασεν ὅλη τῆς τὴν ἀρρώστια, εἰκοσιδύο ἡμέρες. Περισσότερο στὸ πόδι, παρὰ στὸ κρεββάτι. Ποτέ, οὔτε μιὰ στιγμή δὲν ἐπίστεψε πῶς ἦταν ἀρρωστη σοβαρά. Τὸ γιαντὸ τῆς τὸν εἶχε γιὰ δέσιμο. Καὶ τὴν ἡμέρα ἴσα-ἴσα ποῦ τὴν εὗρισκε χειρότερα καὶ τῆς ἔλεγε νὰ περιορισθῇ στὸ κρεββάτι, ἐκείνη ζητοῦσε τὸ ἀμάξι, νὰ βγῇ νὰ πάρῃ λιγὸν ἀέρα... Καὶ ἔπεφτε πάλι

στὸ στρώμα γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν ἄντρα τῆς, ποῦ ἐψευτόκλαιγε πῶς θὰ πεθάνῃ, — ἂν ἦταν δυνατὸν νὰ πεθάνῃ αὐτὴ ποτέ! — μὰ ἔπεφτε ἀνήσυχη καὶ ἀνυπόμονη, μὲ τὴν ἐλπίδα πάντα πῶς θὰ φέρουν σὲ λίγο τὸ ἀμάξι, γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσουν, ὅπως τοὺς εὐχαρίστησε καὶ ἔκεινη... .

Ἄχ, ἔτσι ἔπερασε καὶ τὴ ζωὴ τῆς ὅλη, εἰκοσιεξὶ χρόνια. Πολὺ περισσότερο σὲ κίνησι τρελλὴ παρὰ σὲ φρόνιμη ἀνάπαυσι. Μιὰ ζωὴ σὰν παιδιοῦ, σὰν πουλιοῦ, σὰν πεταλούδας. Ποτέ, οὔτε μιὰ στιγμή τὸ ἐπίστεψε πῶς μπορούσε νὰ ζῆσῃ σοβαρά. Τοὺς μεγαλειτέρους τῆς, τοὺς συμβούλους τῆς, — γονεῖς, ἀδελφί, ἄντρα — ὅλους τοὺς εἶχε γιὰ δέσιμο. Κανένας δὲν τὴν ἐνοοῦσε, μὰ κανένας! Καὶ τὴν ἡμέρα ἴσα-ἴσα ποῦ τὴν εὗρισκαν πῶς ἀνυπόφορη, καὶ τὴν ἔκαναν μὲ τὴ βία ἢ νὰ σωπάσῃ ἢ νὰ μιλήσῃ, ἢ νὰ διαβάσῃ, νὰ σοβαρευθῇ καὶ λιγάκι τέλος πάντων, — ἐκείνη ἔξαφνα τοὺς ἐζητοῦσε νὰ τὴν ἀφήσουν νὰ κάμῃ τὴν μεγαλήτερη τρέλα, τὸ πιὸ παράξενον καπρίτσο. Καμμὴν φορὰ ὑποχωροῦσε στὴν ἐπιμονὴν τους, καὶ ἐβίαζε τὸν ἑαυτὸ τῆς νὰ σοβαρευθῇ· ἀλλὰ χωρὶς καρδιά, μὲ μιὰν ἀνυπομονησία, σὰν νὰ τὴν εἶχαν κλεῖσῃ σὲ κλουβί, καὶ πάντα μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς ἢ κακία τους θὰ ἐξεθύμωι γρηγόρα, καὶ θὰ τὴν ἀφίαν πάλι νὰ κάμῃ τοῦ κεφαλιοῦ τῆς, — νὰ τὴν εὐχαριστήσουν, ὅπως τοὺς εὐχαρίστησε καὶ ἔκεινη.

Καὶ ἦταν μιὰ εἰκόνα τῆς ζωῆς τῆς, ἡ ἀπρόθυμη, ἡ ἀνήσυχη, ἡ καταναγκαστικὴ ἐκείνη ἀκίνησια στὸ κρεββάτι τῆς ἀρρώστιας. Καὶ ἦταν τὸ ἴδιο κρεββάτι τοῦ γάμου, χρυσὸ καὶ πλούσιο, μὰ ἄγονο καὶ στείρο. Οὔτε σὰν γυναῖκα τὸ εἶχε καταλάβῃ, οὔτε σὰν ἀρρωστη. Ποτέ δὲν εἶχεν αἰσθανθῇ ἀληθινὰ τὴν ἀνάγκην του. Τὸ μικρὸ καὶ γεμάτου ὄνειρα ὑπνο τῆς, θὰ τὸν ἔκανε καλύτερα στὸ βελουδένιο διβανάκι τοῦ σαλονιοῦ τῆς, ἢ στὴν καλαμμένα πολυθρόνα τῆς παρᾶ τῆς. Καὶ τὴ ζωὴ τῆς ὅλη θὰ τὴν ἐπεροῦσε πῶς εὐχάριστα ἔξω, μακρὰ ἀπὸ τὸ ἀρχοντόσπιτο ἐκεῖνο, σὲ κανένα σπιτάκι ἐξοχικὸ, παρβαλάσσιο. Ἀντίκρου τῆς, τὸ τραπέζι τῆς χαρᾶς ἔλαμπεν ἀπὸ φῶτα καὶ ἀπὸ λουλούδια σὰν ὄνειρο. Ἄχ, ἐκεῖ, ἐκεῖ ἠθελε τότε νὰ καθῆσθαι, ἂν τὴν ἀφίαν. Καὶ ὅπως ἐστέκονταν ἐλαφρὰ στὸ κρεββάτι, ἔτοιμη νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ φύγῃ, ἔτσι ἐλαφρὰ ἐστέκονταν καὶ στὴ ζωὴ, ἔτοιμη νὰ τιναχθῇ καὶ νὰ πετάξῃ... .

Εἶχαν ἀνάψῃ ἕναν ἐπτάφωτο κηροστάσιον. — Καὶ τὸν ἄλλο! εἶπε μὲ τὴν βραχὴν φωνὴν τῆς ἡ Ἀργυρούλα.

Τὸν ἀναψαν.

— Καὶ τὸν ἄλλο! εἶπε πάλιν ἡ Ἀργυρούλα.

"Ετσι είχε σχηματισθῆ ἕνας μεγάλος φωτοστέφανος γύρω—γύρω στο τραπέζι, πού ἐκάθισαν ὅλοι. Ὁ ἄνδρας της, ὁ ἀδελφός της, ἡ ἀδελφή της, ἡ θεία της, ἡ ἀνεψιά της. Οἱ τελευταῖοι εἶχαν ἐλθῆ γιὰ νὰ ἰδοῦν τὴν ἄρρωστη, ὅπως κάθε μέρα, καὶ γιὰ συντροφιά τοὺς ἐκράτησαν νὰ φάνε ἐκεῖ.

—"Ελα λοιπόν, θὰ τρώτε μονάχα ; . . . Λέτε καὶ τίποτα! ἐπαραπονήθηκε ἡ βραχυὴ φωνὴ τῆς Ἀργυρούλας.

—Θὰ πῶμε, ἔννοια σου! εἶπεν ὁ ἄνδρας της. Ἄφησε νὰ πιῶμε πρῶτα νὰ ἔλθουμε λιγάκι στὸ κέφι.

—Στὴν ὑγεία σου, Ἀργυρούλα! ἐφώνησεν ὁ ἀδελφός της, σηκώνοντας τὸ ποτήρι.

—Ἐβίβα! στὴν ὑγεία μου! εἶπεν ἡ Ἀργυρούλα.

—Νὰ γίνης γρήγορα καλὰ καὶ νὰ σηκωθῆς.

—Μπᾶ! καὶ σὰς φαίνεται πῶς εἶμαι ἄρρωστη; Φυλακισμένη εἶμαι μονάχα . . . Ἄφήστε με νὰ σηκωθῶ, καὶ νὰ ἰδῆτε . . . Ἄχ! ναί . . . μ' ἀφίνετε;

Καὶ ἔκαμε νὰ σηκωθῆ.

—Μή! μή! . . . Ἀργυρούλα! μή! . . .

Καὶ ὅλοι ἐτρόμαξαν, καὶ ὅλοι ἐφώνησαν, καὶ τῆς ἔρριξαν ἄγριες ματιές

τὴν ἀγαποῦσαν;

"Οχι καὶ τόσο πολύ. Ποτὲ ἡ δυστυχισμένη ἡ Ἀργυρούλα δὲν εἶχε δεῖξῃ στὴ ζωὴ της ἀρκετὴ σοβαρότητα, γιὰ νὰ τραβῆξῃ ἀγάπη βαθεῖα καὶ ἀληθινὴ ἀφοσίωσι. Ἴσως γιὰ τὴν καρδιά της δὲν ἀγαποῦσε κ' ἐκείνη κανένα. Ἴσως γιὰ τὴν κανένας δὲν ἦταν τόσο ἰκανός, νὰ ἰδῆ τὴν ἀλήθεια πού ἐκρύβονταν σὲ τέτοιο βάθος. Τὸ βέβαιον εἶνε, πῶς κανένας ξένος δὲν τὴν ἀγαποῦσε, καὶ οἱ δικοὶ της τὴν ἐπλησίαζαν τὸ περισσότερο γιὰ τὴν ἡσυχία της. Μάλιστα καὶ ἀπὸ αὐτοὺς μερικοὶ δὲν τὴν ἐχώνευαν καθόλου. Ἄς τὴν νὰ χαθῆ τῇ θεότρελλῃ! . . . Μὰ ὅσο γιὰ συμβουλές καὶ γιὰ τυραννίες, στὴν ἀρχὴ τοῦλάχιστο, ὅλοι ἐφαίνοντο πρόθυμοι. Ἦταν ἕνας τρόπος νὰ δέχων ἀγάπη πού δὲν εἶχαν . . .

—Μή! μή! Ἀργυρούλα! . . . μή! θέλεις νὰ πεθάνῃς;

Ἡ Ἀργυρούλα ἐσοφύρωσε τὰ λεπτὰ καὶ κατὰ χλωμα χεῖλη.

—Καὶ ἂν πεθάνω τί; Τόσο τὸ καλλίτερον, ἀφ' οὗ δὲν μ' ἀφίνετε νὰ ζῆσω ὅπως θέλω . . . Ἄ! ἐμένα μ' ἀρέσει ὁ ἀέρας . . . τὰ δένδρα . . . τὰ πουλιά . . . ἡ θάλασσα . . . τὰ κύματα . . . τὰ σύννεφα . . . τὰ λουλούδια . . . ἡ χαρὰ . . . ἡ ζωὴ . . . Πού εἶνε τόρα; Γιὰ τὴν μὲ κλείσατε ἐδῶ; . . . Τί κακὸ σὰς ἔκαμα; Ἄχ νὰ μποροῦσα, νὰ μποροῦσα, νὰ μποροῦσα . . .

Ἡ φωνὴ της ἀδυνατίσε. Μιλοῦσε σὰν νὰ ἐβλεπε ὄνειρο. Ἐπειτα ἡ φωνὴ της ἐξωντάνευσε πάλι σὰν νὰ ἐξύπνησε:

—Νὰ σας δείρω ὅλους!

Ἐγέλασαν Ἡ εὐθυμία ἄρχισε νὰ βασιλεύῃ γύρω στο τραπέζι. Τὸ κρασί δὲν ἦταν τίποτε, μπροστὰ στο μεθύσι πού ἐσκορποῦσεν ἡ ἄρρωστη.

—Καὶ τί τρώτε; ἐξακολούθησε ἀφ' οὗ ἐγέλασε κ' ἐκείνη περισσότερο ἀπ' ὅλους. Κοτόπητα; . . . Μακαρόνια μὲ κιμά; . . . Ψάρι μαγιονέζα; . . . Σὰς τὰ χαρίζω ὅλα! Δὲν ζηλεύω ἐγὼ τὰ φαγιά σας. . . ποτέ μου δὲν ἐξήλεψα φαγιά. . . Ψέμματα, ἄνδρα μου; Ψέμματα, ἀδερφέ μου; . . . Ἐν αὐτὸ φρέσκο, λίγο βούτυρο φρέσκο . . . λίγη κομπόστα μὲ ψωμί τῆς μπύρας . . . νὰ ὅλο μου τὸ φαγί. . . Ἄλλα πράγματα γυρεύω, ἄλλα θέλω ἐγὼ! . . . Μὰ ποῖος νὰ μοῦ τὰ δώσῃ; . . . ποῖος; . . . ποῖος; . . .

Καὶ ἡ φωνὴ της πάλι ἀδυνατίσε, σὰν φωνὴ ὄνειρου. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐσώπασε. Κ' ἐκύτταξε μὲ τὰ μαυροστεφανωμένα μάτια της, πού τίποτα δὲν εἶχαν χάσῃ ἀπὸ τὴν ἀθάνατη λάμψι τους. Οἱ καθαροὶ κρότοι τῆς τραπέζης, τὰ κουδούνισματα τῶν κρυστάλλων, τὴν ἠλέκτριζαν, τὴν ἐθέρμαιναν. Καὶ ἄρχισε πάλι νὰ λέγῃ τὰ δικά της, τ' ἀτελείωτα . . . Ἡ εὐθυμία ἐκορυφώθηκε γύρω στο πολυφώτιστο τραπέζι. Κάτι ἐχύνονταν μὲς ἀπὸ τὸ δωμάτιο τῆς ἄρρωστης, ἐπερνοῦσεν ἀφθονο ἀπὸ τὴν τετράφυλλη πύρτα καὶ ἐφοῦσκωνε τὴν ἄκρη τῆς κόκκινης κουρτίνας. Τὸ κρασί δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ στο μεθύσι πού ἐσκορποῦσεν ἡ ἄρρωστη.

Καὶ εἰς τὸ τέλος, ἐξέχασαν πού βρίσκονται, ἐξέχασαν τί εἶχαν ἐμπρὸς τους. Ἐνα τραπέζι χαρᾶς, γεμάτο λουλούδια, ἔβλεπαν καὶ τίποτ' ἄλλο. Καὶ ἄρχισαν, ὅπως εἶχεν ἐπιθυμήσῃ ἡ Ἀργυρούλα, νὰ γελοῦν καὶ νὰ φωνάζουν, νὰ λέγουν φαιδρὰ καὶ τραγούδια . . . Ὅχι φαγί, παρὰ γλέντι. . . Κ' ἔλαμπαν τὰ κερὰ ἀναμμένα, ὅπως στὴ γιορτῆ της· κ' ἄστραφταν τὰ κρύσταλλα καὶ τ' ἀσήμια καὶ τὰ κρασιά, σὰν ρουμπίνια καὶ σὰν τοπάζια. Φῶς καὶ ζωὴ καὶ γέλια καὶ πανηγύρι!

Καὶ ἡ Ἀργυρούλα ἐνθουσιάσθηκε Ἐκτύπησε τὶς παλάμες σὰν παιδάκι καὶ ἐφώνησε, δυνατὰ ὅσο μπορούσε:

—Ζήτα! . . . Ζήτω! . . . Ζήτω! . . .

Καὶ χωρὶς νὰ προφθάσῃ νὰ τὴν κρατήσῃ κανένας, ἔτιναξε τὰ σκεπάσματα καὶ βρέθηκε ὀρθή.

Ἐφοροῦσεν ἕνα κίτρινον ματινὲ μὲ μαῦρες δαντέλες, κ' ἕνα κάταστρο φουστάνι. Ντυμένη εἶχε πέση στὸ κρεββάτι. Μόνον τὰ μαῖρα μαλλιά της ἦταν λυτά, καὶ τὰ μικρούτσικα τὰ

παιδικαῖσα της ποδαράκια μὲ τὶς κάλτσες.

Ἐτρεξεν, ἄρπαξεν ἕνα ποτήρι μισογεμάτο καὶ τὸ ἐσήκωσε μὲ ὀρμή.

—Θὰ κάμω κ' ἐγὼ μιὰ πρόποσι, εἶπε. Πίνω στὴν ὑγεία τῶν πουλιῶν! Πιέτε ὅλοι! . . . Τὰ ποτήρια σας!

Ἐστάθηκαν καὶ τὴν ἔβλεπαν χαζοί. Ἡ ὀρμὴ της ἦταν τόσο μεγάλη, πού παράσερνε κάθε δύναμι, κάθε ἀντίστασι. Καὶ ὅλοι βρέθηκαν μπροστὰ της σὰν βουβοὶ καὶ σὰν δεμένοι.

—Ζήτω! ἐφώνησε πάλι. Στὴν ὑγεία τῶν πουλιῶν! . . . Μὴ φοβάστε. θὰ πέσω πάλι. . . Μιὰ στιγμὴ! . . . Μιὰ στιγμὴ! . . . Ἄχ! τί εὐτυχὴς πού εἶμαι! . . . εὐτυχὴς! εὐτυχὴς! Ἐτσι σὰς θέλω! . . . Ζήτω!

Καὶ ἔκαμε νὰ κατεβάσῃ τὸ ποτήρι γιὰ νὰ τὸ φέρῃ στὸ στόμα.

Ἄλλὰ κάτι αἰσθάνθηκε, ἐπαράλυσε, ἄφησε τὸ ποτήρι κάτω, ἐξάρωσε, καὶ ἔφερε τὰ χέρια στὸ στήθος. Σὰν ἕνας πόνος δυνατὸς τῆς ἐπαράμορφωσε διαμιάς τὸ πρόσωπο . . .

—Ἄχ, κ' ἐκείνος ὁ γιατρός! εἶπεν ἡ βραχυὴ φωνή, σβυσμένη. Τὸ κορμί μου μοῦ τῶχει γεμάτο ἀπὸ σταυροὺς μὲ τὸ μολύβι του. . . Θεέ μου! πόσα βιζικάντια πιά θὰ βάλω . . .

Κ' ἐσωριάσθηκε κάτω, —μακρὰ ἀπ' τὸ κρεββάτι τῆς ἀρρώστιας, στὰ πόδια τοῦ τραπέζιου τῆς χαρᾶς.

Τὸ σωματάκι της ἔκαμεν ἕνα ὑπόκωφο δοῦπο, πού πνίγηκε στὰ χουῦδια τοῦ χαλιοῦ. Ἀνατρίχιασαν ὅλοι.

—Ἀργυρούλα!! ἐφώνησε σὰν τρελὸς ὁ ἄνδρας της.

Κι' ἔτρεξε κοντὰ της . . .

. . . Καὶ μέσα στὸ δωμάτιο πού ἐγλενοῦσαν γι' ἀγάπη της καὶ χωρὶς ἀγάπη, ἐχύθηκε μιὰ θλίψι σὰν ποτάμι, ἕνας οἶκτος ἀπέραντος, — ἀπέραντος σὰν τὴν χαρὰ τῆς Ἀργυρούλας, πού ἐσβύσθηκε ἔτσι, γιὰ τὴν κανένας δὲν τὴν εἶχε κατὰ λάβῃ, κανένας δὲν τὴν εἶχε ἀγαπήσῃ!

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΨΕΥΤΙΚΟ ΣΤΕΦΑΝΙ

Ὁ δάσος γεμάτο μυστήριον καὶ ἄρωμα.

Γύρω ὅλα πράσινα, πράσινα, πράσινα, καὶ ἂν ἡ κάθε φουντωτὴ πεύκη ἔχει τὴν χάρι της καὶ τὴν σκιά της, ὅλαις μαζί εἶναι τὸ δάσος τὸ σκιερό.

Μὰ ξεχωρίζει μιὰ πεύκη σεβάσμια, ἀψηλὴ, πειὸ φουντωτὴ ἀπ' τῆς ἄλλαις, μὲ χίλια ἀνοι-

χτόχρωμα βλασταράκια, ὄλη ζωὴ, πού καὶ μέσα στὸ δάσος ἐκείνη ξεχωρίζει καὶ τὴν λέγουν: ἡ πεύκη. Πᾶμε στὴν πεύκη. Καὶ ἡ ἄλλαις πεύκαις τὴν κρυφοκαμαρώνουν, καὶ ἡ αἴρα διαφορετικὰ σφυρίζει μέσα ἀπ' τὸ βαθυπράσινο φύλλωμά της.

Μὰ σήμερα στὴν κορφὴ τῆς πεύκης, κάτι χρωματιστὸ πολύχρωμο ξαφνίζει.

Μὴ φόρεσε στεφάνι ἡ βασίλισσα τοῦ δάσου.:

Κάτω στὴ ρίζα τῆς πεύκης — ἐπάνω στὰ ξερὰ βελονωτὰ φύλλα, πού σχημάτισαν στρώμα γύρω της γλυστερό καὶ ἀπαλὸ — ἕνα παιδάκι ἔχει καρφωμένα τὰ δακρυσμένα μάτια του, ἐκεῖ στὸ πολύχρωμο στεφάνι τῆς πεύκης.

Εἶναι, ξεύρετε, ὁ αἰτός του. Ἄχ, πετοῦσε ἀεροπόρος, περήφανος, καὶ κουνώντας τὴν ψεύτικη οὐρά του ἔβλεπε τὰ πουλιὰ μὲ καταφρόνησι, μὰ ἔξαφνα ἔπεσε σὰν ἀπόπληκτος μέσα στὸ δάσος, καὶ μπλέχθηκε στῆς πεύκης τὴν κορφὴ τῆς πεύκης τῆς βασίλισσας, πού δὲν ἔγειρε λίγο νὰ τὸ ξεφύγῃ.

Τὸ παιδάκι κλαίει στὴ ρίζα τῆς πεύκης ἀπαρηγόρητο. Ἡ ἄλλαις πεύκαις χουὶ χουὶ χουὶ σφυρίζουν περιπαικτικά.

Μὰ ἡ πεύκη ἄδικα τευτώνεται, ἄδικα λυγίει τὸ περήφανο κορμί, ἀργὰ εἶναι τώρα. Ἐπρεπε νὰ γείρῃ ὅταν τὸ ἀεράκι τῆς τὸ ἔφερνε, αὐτὸ τὸ ψεύτικο στολίδι.

Ἄδικα ντρέπεται ἡ ἴδια.

Ἀεράκι, πού δὲν τὸ ψήφισε, τὸ ἔμπλεξε στὰ κλαδιά της, καὶ τώρα χρειάζεται ἀγριοβόρι, νὰ τὴν σείσῃ, νὰ τὴν ξανασεισῃ, νὰ τὴν κλονίσῃ ἀήμερα, ἴσως νὰ τὴν ξεριζώσῃ, γιὰ νὰ τὸ ξεμπλέξῃ τὸ ψεύτικο στεφάνι, πού ἄθελα φορέθηκε ἡ ἀληθινὴ βασίλισσα τοῦ βουνοῦ.

ΛΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΞΕΝΑΙΣ ΕΝΟΙΑΙΣ

Ὁ Εὐδρος καὶ ὁ Νότος μάλωσαν. Τοὺς ἔβαζε ὁ Ζεὺς θαρρῶ νὰ μαλώνουν γιὰ νὰ διασκεδάξῃ, ὅταν ἦταν εἰρήνη κάτω στὴ γῆ.

Μάλωσαν, ἀγρίεψαν, δοκίμασαν ἀκόμη μιὰ φορὰ τὴν δύναμίν τους τῇ θεϊκῇ, καὶ ὅταν εἶδαν πῶς καὶ οἱ δυὸ εἶναι παντοδύναμοι, χαμογέλασαν — ἐνοιωσαν οἱ ναῦται τὸ χαμόγελό τους — καὶ πέρασεν ὁ καθένας τὸν δρόμο του.

Στὸ δάσος τὸ παρθένο, τὰ δένδρα ἦσυχον ἔγερναν μὲ ἀγάπη τὰ βαρεῖα κλαδιά τους τὸ ἕνα ἐπάνω στὸ ἄλλο καὶ ἔπλεκον πλεμάτι, πού δὲν τὸ διαπεροῦσε τοῦ ἡλίου ἀκτίνα. Ἀδέλφια

τὰ δένδρα, στήν ἐρημιὰ καὶ στή ξηνητιά, κάθε κλαδάκι τους φιλοξενούσε καὶ μιὰ ἀγάπης φωλιά καὶ πρῶτ' βράδυ γλυκοκελαδούσαν τὰ πουλάκια. Μὰ ἔξαφνα ἐξέσπασε στὸ δάσος τοῦ Εὐρου καὶ τοῦ Νότου ὁ πύλεμος.

Τὰ ἡσυχα κλαδιά, τὰ φιλικὰ γερμένα, πὸ τὰ θαρρούσες σὲ λήθαργο, ζωντάνεψαν, ἀγρίεψαν, θέριεψαν, καὶ ἐκατόγχειρο τὸ κάθε δένδρο, ἐπεφτε ἐπάνω στὸ πλαγινό του, τὸ ἀγκάλιαζε γιὰ νὰ τὸ ξεριζώσῃ, ἔσπαιναν τὰ κλαδιά, γκρεμοῦσαν ἢ φωλιάς τῆς ἀγάπης, ἐκλαιαν τὰ πουλάκια παραπονεμένα γιὰ τὴ φωλιά καὶ τὰ ἀνήλικά τους τὰ ἄφτερα. Ἡ γῆ κάτω γέμισε ἀπὸ φύλλα, ἢ ἔμορφαις κορφαῖς φαλάκρωσαν. ἄγρια μουγκρίσματα ἀγρίεψαν τὸ δάσος.

Τὰ θεριά ἔφηναν τρομαγμένα, καὶ τὰ δένδρα τὰ θεριεμένα, πειὸ θεριά ἀπ' τὰ θεριά, ἐπεφταν μὲ πειὸ πολλὴ λύσσα ἐπάνω στοὺς προαιώνιους γείτονες καὶ ξεσποῦσαν καὶ ἔσπαιναν καὶ ἐξέδερναν ἀλύπητα.

Δύο τριῶν δένδρων σείσθησαν ἢ ρίζαις, καὶ ἔπεσαν κατάχαμα, μεγάλα μὲ ἄγρια βροντή.

Καὶ ἔξαφνα στὸ χαμόγελο τῶν ἀνέμων, ἡσυχία... Τὰ κλαδιά σταμάτησαν τὸ καταστρεπτικό τους ἔργο, τὰ δένδρα τευτώθηκαν φαλακρά καὶ ἄσχημα, μὲ ἓνα ἐλαφρὸ τρόμο κλόνισμοῦ.

Ἄν ἢ γῆ δὲν ἦταν σκεπασμένη ἀπὸ φύλλα, φωλιάς, κλαδιά καὶ δένδρα μεγάλα, κανεῖς δὲν θὰ ἔλεγε, πῶς ἔγεινε τόσο μεγάλο κακό... Τόσον ἀδελφωμένα ἔγερναν τὸ ἓνα ἐπάνω στὸ ἄλλο τὰ δένδρα, τῆς πληγωμένας κορφαῖς τους.

Τὰ θεριά ξαναἤλθαν καὶ ρώτησε ἓνα λεοντάρι. — Μαλὼνιμε ἀδέλφια καὶ μεις... μὰ... τοῦλάχιστον γιὰ τὴν τροφή... γιὰ τὸ νερό... γιὰ τὴ ζωὴ μας... Τὰ δένδρα γιὰτὶ μαλόνουνε;

Κρίμα σ' αὐτὰ τὰ καταπράσινα σκιερὰ στολίδια τοῦ δάσους... λύπη μὲ πιάνει νὰ τὰ βλέπω πεθαμένα...

Καὶ μιὰ ἀλεπού εἶπε στὸ βασιλέα σεμνά:

— Βασιλέα μου, κάθεσαι στὸ δάσος πάντα, μὰ ἐγὼ ἢ σκλάβο σου ἢ ταπεινὴ κατεβαίνω καὶ κάτω στὸν κόσμο, καὶ ξέρω... ξέρω... ἀπ' τῆς συνήθειες τῶν ἀνθρώπων, πῶς ἢ λύσσα εἶναι πιὸ ἄσβεστη, καὶ ἢ ὀρμηὴ πιὸ μεγάλη, ὅταν πολεμῆς γιὰ αἰτία πὸ δὲν ξέρεις... ὅταν ἄλλοι σὲ βάλλουν νὰ πολεμήσῃς...

Τώρα σ' ἀψηλὰ μάλωσαν ὁ Εὐρος καὶ ὁ Νότος καὶ κανένα κακὸ δὲν ἔπαθαν... μὰ τὸ δάσος τὸ παρθένο, τὸ καταφύγιό μας, παρ' ὀλίγο νὰ ξεριζωθῇ σύσσωμο γιὰ ξέναις ἐνοιαῖς...

— Ἀλήθεια γιὰ ξέναις ἐνοιαῖς... εἶπαν τὰ θηρία μὲ ἀπορία...

Ἀπὸ τὰ «Παναθήνια»

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

— Ἐ λοιπόν, τότε θὰ γίνω καὶ ἐγὼ ἀνεψιὸς σὰς, αὐτὸ εἶνε ὠραῖο!... Ποιὸς θὰ μοῦ ἔλεγε ἓνα τέτοιο πρᾶγμα, τὴν ἡμέρα ποῦ σὰς εἶδα διὰ πρώτην φοράν... ὑπὸ τὰς στοὰς τῆς ὁδοῦ Ρίβολι... ἐνθυμείσθε; εἶπεν ὁ κόμης βλέπων αὐτὴν μὲ μεγάλην γλυκύτητα. Ἐσκέφθηκα νὰ σὰς παρακολουθήσω, καὶ σεις ὡς καλὴ μοῖρα, μὲ ὀδηγούσατε εἰς τὸν γάμον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐνόμιζα ὅτι εὕρισκόμουν τόσον μακράν!

— Καὶ διὰ τὸν ὁποῖον, μεταξύ παρενθέσεως, ἐφαινεσθε ὅτι δὲν εἶχατε κλίσην! ἀπεκρίθη ἢ Ἐλένη, ἀρκετὰ κυρία ἑαυτῆς διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ ἀστείευέται.

— Ἀλήθεια!... ἀλλ' ἢ κλίσις ἔρχεται, ὅταν συναντᾷ τις τὴν γυναῖκα, ἢ ὁποῖα ἔχει ὀρισθῆ ὑπὸ τῆς τύχης... Ἀλήθεια, ὁ γάμος μου ἄρχισε ὡς ἓνα ὠραῖο μυθιστόρημα.

— Εὐχόμενι νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἡ οἰκογένειά σας τὸν ἐπιδοκιμάζει;

— Ἡ οἰκογένειά μου δὲν ἐπιδοκιμάζει τίποτε ἀπ' ὅ,τι κάνω, ἀπήνησεν ὁ Λέλο, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀκόμη τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς προσφάτου σκηνῆς. Εἶμαι ἄλλης ἐποχῆς.

— Εἶσθε τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀμερικανῶν σεις; εἶπεν ἢ κ. Ρονάλδου, μὲ τόνον ὀλίγον σαρκαστικόν.

— Ἀκριβῶς!... Καὶ συγχαίρω διὰ τοῦτο τὸν ἑαυτόν μου. Ἐχω ἀνάγκη ἀπὸ γυναῖκα, ἢ ὁποῖα νὰ μοῦ ἐμπνεύσῃ τὸ νέον πνεῦμα.

— Ὡ! ἢ Δώρα θὰ τὸ ἀναλάβῃ αὐτό. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Νέαν Ὑόρκην τὴν εὕρισκουν πολλὴν νέαν γυναῖκα.

— Ἡ ἀτμοσφαιρὰ τῆς Ρώμης θὰ ἐπενεργήσῃ ἐπ' αὐτῆς, ὅπως ἐπενήργησεν εἰς ὅλας τὰς συμπατριωτίσας σας. Ὁ κύκλος εἰς τὸν ὁποῖον θὰ εὕρεθῇ θὰ τὴν κάμῃ ν' ἀλλάξῃ διὰ τῆς βίαις, χωρὶς νὰ τὴν κάμῃ νὰ χάσῃ τὴν εὐθυμίαν της, καὶ τὸν καλόν της χαρακτήρα. Εἶμαι βέβηκος ὅτι ποτε δὲν θὰ στενοχωρηθῶ μαζὴ της.

— Θὰ ἔχετε πάντοτε νὰ ὀμιλῆτε διὰ ἄλογο, εἶπεν ἢ Ἐλένη μὲ κάποιαν περιφρόνησιν.

— Ἄλλ' αὐτὸ εἶνε ἤδη κάτι, νὰ ἔχωμεν τὸ αὐτὸ γούστο, ἢ καλλίτερα ἓνα πάθος κοινόν!... Ὡστε, δὲν μὲ ἀποδοκιμάζετε; ἠρώτησε ὁ Λέλο παρατηρῶν τὴν φυσιογνωμίαν τῆς νέας γυναικός.

— Σὰς; δίσλου! ἀπεκρίθη ἐκείνη, κυττάζουσα αὐτόν μὲ θάρρος. Δὲν θὰ ἐκάνατε ἔρωτα μὲ τὴν Δώρα ἂν δὲν σὰς τὸ ἐπέτρεπε. Προσπαθῶ πάντοτε νὰ εἶμαι δικαία.

— Προσπαθήσατε ἐπίσης νὰ εἴσθε εὐσπλαγχνος· ἢ δις Κερὸλ λογαριάζει εἰς τὴν ἐπιρροήν σας, διὰ νὰ καταπραΰνετε τὸν θεῖον της.

— Ἐχει ἄδικον· δὲν θὰ τὸ κάμω, διότι ἀναγνωρίζω τὸ δίκιον τοῦ κ. Ἀσκίτ. Ὁ καιρὸς θὰ τὰ διορθώσῃ ὅλα χωρὶς ἐγὼ νὰ λάβω μέρος. Δὲν μοῦ μένει πλέον παρὰ νὰ σὰς εὐχηθῶ ἄπειρον εὐτυχίαν.

— Καὶ πολλὰ παιδιά;

Ἡ Ἐλένη ἐκοκκίνησε.

— Ὡ! συγχωρήσατέ με! Ἐλησμόνησα ὅτι αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν λέγονται εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

— Ἀλήθεια! ἀπεκρίθη με ψυχρότητα ἢ κ. Ρονάλδου.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦλθεν ὁ ὑπηρέτης καὶ εἶπεν ὅτι τὸ ἀμάξι ἦτο ἕτοιμο.

Ὁ κόμης ἐσηκώθη, καὶ ἢ κυρία Ρονάλδου τὸν ἐμιμήθη.

— Δὲν σὰς κρατῶ, τοῦ εἶπε, διότι ὅλον τὸ ἀπόγευμα μοῦ εἶνε περμένο... Au revoir.

Ὁ Sant-Anna ἔλαβε τὸ χέρι ποῦ τοῦ ἔτεινε καὶ τὸ ἐφίλησε ἡσυχα ἡσυχα, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ ὑπὸ τὰ χεῖλη του, τὴν ἐλαφροτέραν κίνησιν.

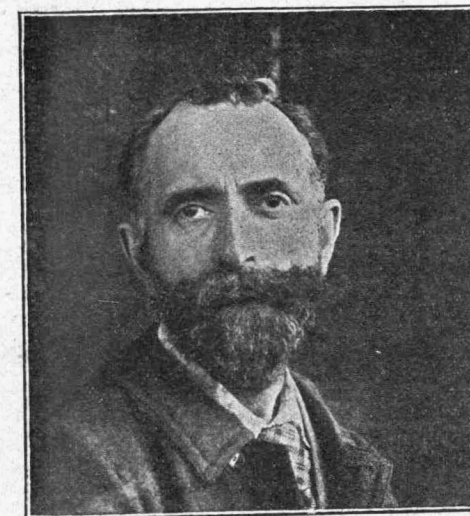
— Ἀυσσᾶ, εἶμαι βέβηκος, ἐσκέπτετο, ἐνῶ κατέβαινε τὴν σκάλα τοῦ ξενοδοχείου, ἀλλὰ δὲν θέλει νὰ τὴν ἐνοήσουν!

Ἐπειτα μὲ χαιρεκακίαν ἔειπε θαυμασίως ὠραία γιὰ γυναῖκα τῶν γραμμάτων.

Ἡ Ρωμαϊκὴ κοινωνία δὲν ἐδέχθη χωρὶς διαμαρτυρίαν τὸν γάμον τοῦ Sant-Anna μὲ τὴν δα Κερὸλ. Εἰς τὴν μεγάλην ἀριστοκρατικὴν κατηγορήθη φοβερὰ καὶ μετ' αὐστηρότητας, εἰς τοὺς ἄλλους κύκλους διήγειρε φθόνον καὶ ζηλοτυπίας. Ἀπ' ἐναντίας ὁ Ἀμερικανοῖταλικὸς κύκλος ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος, διότι θὰ εἶχε νὰ προσθέσῃ ἓνα μεγάλο ὄνομα εἰς τὸ χρυσὸ του βιβλίον.

Ὅσον διὰ τὴν κόμησσαν Sant-Anna, ἢ εἰδησις τοῦ ἀρραβῶνος τοῦ Λέλο τῆς ἔκαμε τέτοια ἐντύπωσιν, ὥστε διαταράχθη ἢ ὑγεία της σωματικῶς καὶ ψυχικῶς. Ὁ υἱὸς της νὰ νυμφευθῇ μίαν ξένην, μίαν προτεστάνταν, ὁ ἰδιὸς της υἱός, μιᾶς Σαλβόνι, τῆς ἀδελφῆς τοῦ καρδινάλιου, τὸν ὁποῖον ἢ κοινὴ γνώμη προσδιώριζε ὡς διάδοχον τοῦ πάπα Λέοντος.

Ἡ Δὸνα Τερέζα ἦτο εἰς τὴν νεότητά της πολὺ ὠραία καὶ εἶχε πολλοὺς θαυμαστάς. Ἡ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΛΑΝΗΣ

θησκεία, ἢ ὑπερηφάνεια τῆς φυλῆς, τὴν ἐπροφύλαξαν ἀπὸ τοῦ νὰ παρασυρθῇ εἰς κενεῖαν ἐλαφρότητα, ὅπως συμβαίνει συχνὰ εἰς τὰς Ἰταλίδας. Ἐγήρασκε, ὅπως εἶχαν συνήθειαν νὰ γηράσκουν ἄλλοτε αἰ μεγάλα δέσποιναι τῆς Ρώμης. Ἀπὸ ὑπάνδρευσε τὴν κόρην της ἐπεριώρισε τὰς σχέσεις της καὶ ἔμενε μόνον εἰς τὸ δεύτερον πάτωμα τοῦ μεγάρου της. Δὲν ἐπήγαινε πλέον εἰς τὸν κόσμον, ἀλλ' ὁ κόσμος ἤρχετο πρὸς αὐτήν. Ἐδέχετο πάντοτε μετὰ τὰς πέντε καὶ τὸ σαλόνι της δὲν ἦτο ποτε κενόν. Χωρὶς νὰ φαίνεται εἶχε μεγάλην ἐπιρροήν. Ἡ πάροδος τοῦ χρόνου ὀλιγώστευσε ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοὺς θαυμαστάς της, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ὁ θρίαμβος τῆς νεότητός της, ἀλλ' εἶχε ἀκόμη ὀλίγον εἰς τὴν πολυθρόνα της, τῆς ἐξηκοντούτηδος, μερικὸς φίλους, ἀφωτισμένους. Μεταξὺ τῶν τελευταίων πιστῶν φίλων της ἦτο καὶ ὁ μαρκήσιος Μπόννα, ἄνθρωπος καὶ αὐτὸς περασμένης ἐποχῆς. Εἶχε διὰ τὴν κυρίαν Sant-Anna ἔρωτα πλατωνικόν ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν μείνει ψυχολογικὰ φαινόμενα καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπαντῶνται πλέον παρὰ εἰς τὴν Ἰταλίαν. Τὴν εἶχεν ἀγαπήσει παιδάκι, νεάνιδα καὶ ὠριμον γυναῖκα, εἶχε ζήσει ὑπὸ τὴν λάμπην τῆς ὠμορφιάς της, τὴν εἶχε προστατεύσει μὲ ἀφοσίωσιν ἀκούραστον, καὶ μὲ τὸν σεβασμὸν του πρὸς αὐτήν εἶχε ἐπιβληθῇ εἰς τοὺς συκοφάντας καὶ κακολόγους. Πρὸ δεκαπέντε σχεδὸν ἐτῶν, ἔδειπνούσε μαζὴ της κάθε βράδυ καὶ ἔπειτα ἔπαιζαν χαρτιά. Ὅταν ἐφευγε, τῆς ἐφιλοῦσε τὸ χέρι, καὶ ἐκείνη τοῦ ἔλεγε τακτικά.

— Καλήν νύκτα, μαρκήσιε, αὔριον εἰς τὰς ἑπτὰ. Αὐτὸ ἦτο ἡ πρόσκλησις διὰ τὴν ἐπομένην, καὶ πράγματι τὴν ὠρισμένην ὥραν ὁ μαρκήσιος εὐρίσκετο ἐκεῖ καὶ θὰ εὐρίσκετο ἐκεῖ ἴσως μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς του. Μεταξὺ τῶν οἰκείων τῆς κομῆσης Sant-Anna ἦτο ἀκόμη καὶ ὁ δὸν Σαλβατόρος, ἰησοῦιτης αὐστηρός, ὁ πνευματικός της, ὁ αἰδέσιμος Καπέλλα ἓνας μικρόσωμος ἰεροκήρυξ, ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, μὲ πρόσωπο κουκλίστικο, ὁ δόκτωρ Μόσσω, τοῦ ὁποίου αἱ ἰατρικαὶ γνώσεις ἐφθάναν μόνον εἰς τὸ νὰ ἰατρούη τοὺς ἐλώδεις πυρετοὺς τῆς Ρώμης, καὶ ὁ ὁποῖος ἦτο πολὺ περισσώτερον δυνατὸς εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν παρὰ εἰς τὴν ἰατρικὴν καὶ τέλος ὁ ἀναπόσπαστος δικηγόρος, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς ὅλας τὰς ἀριστοκρατικὰς οἰκογενείας, αὐτὸς ἀφοσιῶται εἰς τὸ τάδε καὶ δεινὰ σπῆτι, ἀναλαμβάνει τὰς ὑποθέσεις των, ἐργάζεται μὲ ζῆλον καὶ γίνεται βοηθὸς πολὺτιμος εἰς τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἀπὸ ἀμάθειαν τῶν τοῦ κόσμου εὐρίσκονται εἰς τὴν ζωὴν ἄσπλοιοι.

Οἱ πιστοὶ αὐτοὶ φίλοι ἔκαναν τὴν αὐλήν τῆς κομίσσης Sant-Anna. Ἄν καὶ ἀνῆκαν εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου, ἐν τούτοις ἐγνώριζαν πολὺ καλὰ ὅλα ὅσα ἐλέγοντο καὶ ἐγίνοντο παντοῦ. Ἦσαν διὰ τὴν Δόνα Τερέζα, ζῶσαι ἐφημερίδες, καὶ αὐτοὶ προσπαθοῦσαν ποῖος θὰ φέρῃ τὰ περισσότερα νέα. Παρὰ τὴν σημερινὴν πραγματικότητα, ἐπίστευεν ἀκόμη ὅτι μίαν ἡμέραν ὁ πάπας θὰ ἐπανήρχετο εἰς τὴν Ρώμην κυριάρχης. Πῶς, δὲν τὸ ἐφαντάζετο, ἀλλὰ κανὲν θαῦμα δὲν τῆς ἐφάνετο ἀδύνατον. Ἦλπιζεν ἰδίως νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν υἱὸν της εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν μὲ γάμον τῆς ἐκλογῆς της, καὶ εἶχε ὑπ' ὄψιν μίαν μικρὰν πριγκίπισσαν, δέκα ἑπτὰ ἐτῶν, ἡ ὁποία εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς τὸ μοναστήριον. Κατὰ παράκλησιν της, ὁ καρδινάλιος ἐβολιδόσκοπήσθη τὴν οἰκογένειαν καὶ ἐβεβχιώθη ὅτι, ἀπὸ τὸ μέρος τους δὲν θὰ ἦτο κανένα ἐμπόδιον. Εἰς τὸ μεταξὺ αὐτὸ ἡ δνις Καρόλ ἐφθασεν εἰς τὴν Ρώμην. Ἦ Δόνα Τερέζα ἔμαθε μετ' ὀλίγον τὴν φιλίαν τοῦ υἱοῦ της μὲ τὴν δα Καρόλ, ἀλλὰ δὲν δυσήρεσθήθη, τὸσον τῆς ἦτο ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ ποτέ, ὅτι θὰ συνέβαινε ὅ,τι συνέβη. Αἱ Ἀμερικανίδες τῆς εἶχαν πάντοτε ἐμπνεύσει μεγάλην ἀντιπάθειαν, πολλὰς φορὰς εἶχε εἶπῃ ὅτι ὁ Δέλο ποτέ δὲν θὰ ἐνυμφεῖτο Ἀμερικανίδα χωρὶς τὴν ἄδειαν της. Ἐπειτα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ εἶνε εὐκόλον νὰ φαντασθῶμεν τὴν θλίψιν της, τὴν ἀπογοήτευσιν της, ὅταν ὁ Δέλο ἦλθε νὰ τῆς ἀναγγείλῃ ὅτι ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς δος Καρόλ. Διὰ πρώτην φορὰν ἠσθάνθη τὴν ψυχὴν της νὰ ἐπαναστατῆ κατὰ τῆς Θεῆς Πρόνοιας, ἡ ὁποία ἐπέτρεπε νὰ μα-

ταιωθοῦν τοιοῦτοτρόπως αἱ ἐλπίδες της. Μετεχειρίσθη τὸν υἱὸν της μὲ ἀσυνήθιστον αὐστηρότητα, ἠρνήθη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας νὰ τὸν ἀκούσῃ καὶ τὸν ἐπέπληξε μὲ σφοδρότητα. Ἰσως θὰ κατώρθωνε νὰ τὸν μεταπέισῃ, ἐὰν ὁ νέος δὲν ὠχυροῦτο ὅπισθεν τοῦ τελειομένου γεγονότος.

Ἦ μεγάλη προῖκα τῆς Δώρας δὲν ἄφησε ψυχροὺς τοὺς φίλους τῆς κομῆσης καὶ ἐμετρίασε κάπως τὴν περιφρόνησιν των. Ὁ δικηγόρος Ὁρλάνδη ὠμίλησε διὰ τὰς ἀξαναούσας ἀπαιτήσεις τῆς ζωῆς καὶ διὰ τὸ ἀδύνατον νὰ εἶνε ὁ Δέλο εὐτυχὴς χωρὶς μεγάλην περιουσίαν. Ὁ μαρκήσιος Μπόνη εἶπε δειλὰ ὅτι αἱ Ἀμερικανίδες ἦσαν καλαί, τίμιαι καὶ ἐξαιρετικαὶ σύζυγοι. Ὁ δὸν Σαλβατόρος καὶ ὁ Αἰδέσιμος Καπέλλα ἀνεγνώρισαν ὅτι μὲ τὰ ἑκατομμύρια τῆς δος Καρόλ, ἓνας Sant-Anna ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ πολλὰ καλὰ. Ὁ Καρδινάλιος Σαλβίνη ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἴσως ἡ νέα θὰ ἐγίνετο καθολικὴ καὶ ἀργότερα ὑπὸ τὸν ζῆλον τῆς νέας της πίστεως θὰ ἐπανέφερε καὶ τὸν σύζυγόν της πρὸς τὸ Βατικανόν. Ἦ Δόνα Τερέζα ἔμεινεν ἐκπληκτος, μὲ τὴν εὐκολίαν μὲ τὴν ὁποίαν ὁ πιστὸς της φίλος καὶ αὐτὸς ὁ ἀδελφός της, συνθηκολογοῦσαν μὲ τὸν γάμον αὐτόν. Τῆς ἐφάνη ὅτι ὅλα κατέρρεαν ὀλόγουρά της: ἀρχαί, πεποιθήσεις, θρησκεία. Τίποτε δὲν ἠδύνατο νὰ νικήσῃ τὴν ἀρνησίν της παρὰ ὁ φόβος μήπως χάσῃ τὸν υἱὸν της.

Αὐτὸς ἦτο ἡ ὑπερηφάνειά της, ἡ ζῶσα χαρὰ της, δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφήσῃ εἰς μίαν ξένην γυναῖκα. Μόνον δι' αὐτὸ, ὑπεχώρησε καὶ ἐσυγχώρησε. Πρὸ δύο μηνῶν μίαν προσβολὴν ρευματισμοῦ τὴν ἐκρατοῦσε φυλακισμένην. Μυστικὰ συνέχαιρεν ἑαυτήν, ὅπου δὲν ἠμποροῦσε νὰ ὑπάγῃ νὰ κάμῃ τὴν ἐπίσημον ἐπίσκεψιν τῆς δος Καρόλ, κατὰ τὴν ἐθυμοτυπίαν. Ἀλλὰ συγκατετέθη νὰ τὴν δεχθῆ. αὐτὴ καὶ ἡ κόρη της καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐπισκέψεως ὠρίσθη.

ΤΟ ΜΑΡΑΜΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Ἦ Ἄννα ἠσθάνθη ὕστερα ἀπὸ τὰ ὀλίγα καὶ ξηρὰ λόγια τῆς κ. Θωμᾶ, ὅτι δὲν εἶχε τίποτε νὰ ἐλπίζῃ ἀπὸ τὴν μεσολάβησιν της. Ἦ θρασυτής τῆς Ἀμάλιας τὴν εἶχε καταπλήξει καὶ αὐτήν, τῆς ἀφήρει δὲ καὶ κάθε ἐλπίδα μεταβολῆς τῆς διαγωγῆς της διὰ τὸ μέλλον. Ἀπεχαιρέτησε τὴν κ. Θωμᾶ καὶ ἔφυγε περισσώτερον ἀπελιπισμένη.

Ἦ κ. Θωμᾶ, ἡ ὁποία ἐξήρχετο μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ζεῦγος εἰς τὴν φωλεάν του καὶ νὰ θέσῃ ἓνα τέρμα εἰς τὴν κατὰστασιν αὐτήν, ὡς ἂν ἡ θέα τῆς κόρης αὐτῆς τῆς ἀγνῆς καὶ τῆς καλῆς νὰ τὴν ἀφώπλισε, μετέβλεπε διὰ μιᾶς ἀπόφασιν. Ἐμεινεν ὀλίγον εἰς τὴν θέσιν της, ἕως ὅτου ἡ σιλουέττα τῆς Ἄννας διακρίνετο καὶ ἔπειτα ἐμπῆκε μέσσα, ἔκλεισε τὴν ἐξώθυραν, ἀνέβηκε καὶ διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Ἦ πρώτη ταραχὴ της εἶχε περάσει, τὰ νεῦρα της, ποῦ εἶχαν τόσον κλονισθῆ, ἐχαλαρώθησαν καὶ ἀφοῦ ἐτρογύρισε εἰς τὸ σπῆτι της καὶ ἐπέισθη ὅτι τίποτε δὲν εἶχε μεταβληθῆ, καὶ ὅτι μόνον ἡ ψυχὴ της εἶχε ἐπαναστατήσῃ, ἐκάθισεν εἰς τὸ πιάνο της καὶ ἄρχισε νὰ παίξῃ ἀσυνείδητα, μηχανικὰ κᾶτι ποῦ ὁμοίκαζε θρήνον καὶ ἦτο ὡς τὸ μοιρολόγι τῆς πληγωμένης της ψυχῆς. Μία ἔμπνευσις συνθέσεως ἐξυπνοῦσεν ἐξαφνα μέσα της ὡσὰν ἡ θλίψις ὅλης τῆς ζωῆς της, ποῦ εἶχε περάσει χωρὶς ἀγάπην καὶ χωρὶς χαρὰν νὰ ἐμελοποιεῖτο καὶ νὰ ἐξεχύνετο εἰς τόνους πικρίας καὶ πένθους καὶ ὀδύνης.

Καὶ ὅσο τὰ δάκτυλά της ἐπετοῦσαν ἐπάνω εἰς τὰ πληκτρα, θρηνωδίες, ποῦ ἔσταζαν σταλαγματικὰς τὰ δάκρυα, ἐξεχύνοντο ἀπὸ τὸ μουσικὸν ὄργανον καὶ ἦχοι πένθιμοι ἀπηχοῦσαν ὅλον τὸν πόνον μιᾶς μακρᾶς ζωῆς, γεμάτης ἀπὸ θυσίας καὶ ἀπὸ αὐταπάρνησιν καὶ ἀπὸ καλωσύνης καὶ ἀπὸ ἠρωϊσμοῦ.

Μέσσα εἰς τὸ παίξιμό της τῆς ἐφάνη ὅτι νὰ ἄκουε τὴν ἀφήγησιν τὴν θλιβεράν πρῶτα τῶν παιδικῶν της χρόνων ποῦ ἐπέρασεν μὲ θάσανα φτώχειας καὶ ἀγόνου ἀπὸ χάδινα στοργῆς καὶ ἔπειτα τὴν νεανικὴν της ἡλικίαν, ποῦ τὴν εἶχε θυσιάσει εἰς τοὺς ἄλλους, τοὺς γύρω της καὶ ἔπειτα εἰς τὴν ζωὴν της τῆς νέας γυναικός, ἡ ὁποία ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ὑπῆρξε ζωὴ μαρτυρίου καὶ πάλης καὶ ἥττης.

Ὅταν ἐτελείωσεν ἠσθάνθη ἀνακουφισμένη, πολὺ πλέον ἤσυχη. Ἦ τέχνη εἶχε καὶ πάλιν νικήσει. Καὶ μίαν ἰδέαν τὴν ἀκολουθοῦσε: πῶς νὰ βίξῃ εἰς τὸ χαρτὶ τῆς νότες αὐτῆς ποῦ εἶχαν τόσον καλὰ τραγουδήσει πρὸ ὀλίγου τὸν πόνον της. Ἐπῆρεν ἓνα μολύβι, φύλλα μουσικοῦ χαρτιοῦ καὶ ἄρχισε νὰ γράφῃ. Μέσσα εἰς μίαν ὥραν ὁ θρήνος της τοῦ πόνου μιᾶς ὀλοκλήρου ζωῆς ποῦ ἐπέρκεσε μέσσα εἰς τὸ ψέμμα καὶ τὴν προδοσίαν καὶ τὴν ἀχρηστίαν καὶ τὴν χυδαιότητα καὶ τὴν θρασυτάτον ἐγωϊσμόν ὅλων τῶν περὶ αὐτήν, εἶχε σημειωθῆ μὲ γραμμὰς καὶ μαῦρα στιγματάκια εἰς τὸ μουσικὸν χαρτὶ. Ἦτο ἡ ἐκμυστήρευσις της, ποῦ δὲν εἶχε πλέον κενένα

εἰς τὸν ὅποιον νὰ τὴν εἶπῃ, νὰ τὴν φωνάζῃ γὰρ νὰ ἐλαφρώσῃ. Καὶ πραγματικῶς ἐλάφρωσε.

Ἦσθάνθη ὅτι καὶ μόνη καὶ ἔρημη ὡς εἶχε μείνει, μὲ τὴν εἰρωνεῖαν μόνον μερικῶν τίτλων τυπικῶν, ποῦ τῆς ἐδίδαν μίαν θέσιν διὰ τὸν κόσμον εἰς τὸ ὄνομα ποῦ ἔφερε, μὲ τοὺς ἐξευτελισμοὺς ποῦ ὑφίστατο, ὅχι πλέον ὡς σύζυγος, ἀλλὰ ὡς ἄνθρωπος, εἶχε ἀκόμη μερικὰ κηθήκοντα εἰς τὴν τέχνην, ποῦ τῆς ἔμενε τὸ μοναδικὸν καὶ τελευταῖον καταφύγιον.

Ψυχροτέρα τώρα πλέον ἤρχιζε κατὰ τὴν συνήθειαν της νὰ ἐξετάζῃ ὅσων ἀπλοῦς θεατῆς τί εἶχε συμβῆ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ ἐλατήρια, τὰ ὁποῖα ἐξωθοῦσαν τὴν Ἀμάλιαν εἰς τὸν κατήφορον τῆς διαφθορᾶς καὶ τῆς ἀναιδουῆς θρασυτήτος. Τὴν γυναῖκα αὐτὴν εἶχε παρακολουθῆται ἀπὸ τὴν πρώτην της νεότητα καὶ εἰς τὸν τύπον της εὐρίσκει τὸν τύπον ὀλοκλήρου γενεᾶς γυναικῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἡ ζωὴ δὲν εἶχε ἄλλον σκοπὸν, ἄλλον προορισμόν, ἄλλον πόθον, παρὰ πῶς νὰ ἱκανοποιῇ τὰ πάθη των, πῶς νὰ διασκεδάζῃ τὴν ἀνίαν τῆς ὀκνηρᾶς καὶ ἀσκόπου ζωῆς των.

Ἦσαν τὰ δημιουργήματα σχολείων χωρὶς ἠθικὰς ἀρχὰς, περιβάλλοντος οἰκογενειακοῦ ἀμαθοῦς, καὶ ἐπιπολαίου, γονέων οἱ ὁποῖοι εἰς τὰ παιδιὰ των βλέπουν μόνον τόσα στόματα ποῦ πρέπει νὰ τραφοῦν, τόσα πνεύματα ποῦ πρέπει νὰ στολισθοῦν δι' ἐπίδειξιν, ἀλλὰ ἀπὸ ψυχῆν καὶ χαρακτῆρας καὶ κεφάλαια εὐθύτητος καὶ δικαιοσύνης καὶ ἀληθείας δὲν ἔχουν εἶδησιν.

Ἄν αὐτοὶ οἱ γονεῖς ὑπῆρξαν καλλίτεροι, αὐτὸ ὠφείλετο εἰς τὸ αὐστηρότερον κοινωνικὸν περιβάλλον τῆς ἐποχῆς των, εἰς τὴν πειθαρχίαν τὴν ἐξασκουμένην μετὰ σκληρότητος γύρω των, εἰς τὸν φόβον, ὃν συνεκράτει τότε ὅλους καὶ ὅλα ἐντὸς τοῦ σιδηροῦ κύκλου τῶν κοινωνικῶν καὶ οἰκογενειακῶν ὑποχρεώσεων.

Τώρα ὅλα αὐτὰ εἶχαν παρὰλύσει ἐντελῶς. Ἦ γενεὰ τῶν γυναικῶν αὐτῶν ἔνχ εἶχε ὄνειρον εἰς τὴν νεότητα, πῶς νὰ ἀρπάξουν ἓνα ἄνδρα, διὰ νὰ μὴ μείνουν γεροντοκόραι. Καὶ πῶς μετὰ τὸν γάμον νὰ ἐκμεταλεύωνται τὸν ἄνδρα αὐτόν, διὰ νὰ ἐπιδεικνύωνται, διὰ νὰ ἐξέρχωνται τοῦ κοινωνικοῦ των κύκλου, διὰ νὰ παπαγαλίζουσαν ἄλλων μέσων καὶ κοινωνικῶν τάξεων ἀνθρώπους, διὰ νὰ ἀπολαμβάνουν κάθε ἀπόλαυσιν καὶ κάθε ἡδονήν, θεμιτὴν ἢ ἀθέμιτον, ἀδιάφορον.

Αἱ πλούσιαι μάλιστα, ὅπως ἦτον ἡ Ἀμάλια ἓνα ἰδανικὸν εἶχαν εἰς τὴν ζωὴν των, τὸ γλέντι. Τὸ σπῆτι της δι' αὐτὴν δὲν ἦτο ποτέ τὸ κέντρον της. Τὰ σπῆτι τῶν φίλων της,

των συγγενῶν της, παντοῦ ὅπου ἠσθάνετο διασκέδασιν, ποικιλίαν, εἰ δρόμοι, αἰ πλατεῖαι, ἢ θάλασσα, τὰ ταξείδια, ἐκεῖ εἶχε ζήσει, ἐκεῖ εἶχεν ἀνατραφεῖ. Κόρη νεωτάτη, ἔφρουγεν ἀπὸ τὴν Κέρκυρα διὰ τὴν Μασσαλίαν, με ὄσσην εὐκολίαν ἔφρουγεν ἀπὸ τὸ σπῖτι της εἰς τὸ σπῖτι τῆς φίλης της καὶ ἐπετιοῦνταν, ὡς ἔλεγεν, εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ κάμη τουαλέτες καὶ νὰ γυρίσῃ ὀπίσω. Εἶχεν ὡς δόγμα νὰ μὴ βγάλλῃ ποτὲ τὸ καπέλλο της, διότι ὡς ἔλεγε τὰ σπῖτι δὲν ἦτο ἡ φυσικὴ τῶν ἀνθρώπων κατοικία, ἀλλὰ τὸ ἔξω, τὸ αἰώνιον ἔξω. Τὸν ἄνδρα της τὸν ἐπῆρε, διότι ἦτο πλουσιώτερος ἀπὸ αὐτὴν καὶ διότι θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἐξοδεύῃ ὅλον τὸ εἰσόδημά της εἰς τῆς τουαλέτες της καὶ τὰ ἔξοδά της. Καὶ ἐνῶ εἶχεν ἐννοήσει ὅτι ἡ Ἄννα τὸν ἀγαποῦσε καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς ἐφέρετο μετὰ κἀποῖαν ἀκράτητον ἔλξιν πρὸς αὐτὴν, καὶ ἐφαίνετο νὰ συμπαθῇ καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ πτωχὸ κορίτσι, ὅμως εὐθὺς ποῦ ἡ ἀδελφὴ της τῆς ὑπέδειξε τὸ ἀπὸ τὸν γάμον αὐτὸν συμφέρον της ἀμέσως ἐστράφη πρὸς τὴν ιδέαν αὐτὴν καὶ ἐπέτυχε.

Ὁ Στέφανος εἰς τὴν ἀρχὴν ἐδοκίμασε νὰ τὴν ὑποτάξῃ, νὰ τὴν συγκρατήσῃ πλησίον του καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς διαφόρους θαυμαστάς ποῦ τὴν ἐπεριτριγύριζαν πρὸ τοῦ γάμου της διὰ τὴν πλουσίαν της προίκα. Ἐκεῖνη ὅμως τὰ ἐκατάφερον, ὅπως ἔλεγεν ἔπειτα, ξεκαρδιζομένη στὰ γέλοια, νὰ τὸν κάμῃ καὶ αὐτὸν τοῦ κόσμου, τοῦ θορύβου, τῆς ζωῆς, ὅπως ἦτο καὶ αὐτὴ. Ἐδοκίμασεν ἀκόμη νὰ τῆς κόψῃ τὸ χαρτοπαικτικὸν πάθος καὶ τὴν μανίαν τῶν μεγάλων δαπανῶν. Σιγὰ, σιγὰ τὸν παρέσυρε καὶ εἰς αὐτά. Τόσον, ὥστε ὅχι πλέον τὸ ἰδικόν της εἰσόδημα, ἀλλὰ καὶ τὸ ἰδικόν του μαζὴ ἐπερνοῦσε εἰς τὴν ἀχαλίωτον πολυτέλειαν καὶ σπατάλην της.

Ἐπειτα ὁ ἄνδρας της ἐτυφλώθη. Τότε πλέον ἀφῆθηκεν ἀκράτητος εἰς τὸν κατήφορον. Ὁ κόσμος ὅλος ὠμιλοῦσε δι' αὐτὴν καὶ ἐὰν δὲν εἶχεν ἐνωρίτερα καταρκυλῆσει εἰς τὸν κατήφορον ποῦ ἐφέρετο τώρα, αὐτὸ ὄφειλετο εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐπιπολαιότης της δὲν τῆς ἔδιδε κικρὸν νὰ παρακολουθήσῃ τὰ διάφορα αἰσθηματικά καὶ ποῦ ἐπεδίωκεν εἰς τὸν κύκλον τῶν γνωστῶν της.

Ὁ Θωμᾶς ὅμως μετὰ τὴν φήμην του ὡς γυναικοθήρας, μετὰ τὸ συμπαθεῖς ἐξωτερικόν του, μετὰ τὴν ἐξησκημένην πεῖραν του ὑπῆρξε δι' αὐτὴν ἡ κατὰκτησις ποῦ ἐκολάκευε τὴν ματαιότητά της, ποῦ ἱκανοποιοῦσε τὰς ἐρωτικὰς φιλοδοξίας της. Τώρα πλέον ἤθελε νὰ δείχνῃ ὅτι

ὅλα της τὰ ἄλλα πάθη τὰ εἶχεν ὑποτάξῃ εἰς τὸ αἶσθημα αὐτό.

Ἡ κ. Θωμᾶ ἐπανῆλθεν εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ νέου αὐτοῦ σκηνδάλου καὶ ἔζησε διὰ μίαν στιγμὴν ὅλον τὸν οἶκτον, ποῦ τῆς ἐγέννησεν ἡ περιπλοκὴ τῆς Ἀμαλίας εἰς τὸ σκάνδαλον αὐτό. Αὐτὴ ποῦ ἔκρινε τοὺς ἄλλους ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν της, εἶχε θεωρήσει τὴν γυναῖκα αὐτὴν, τὴν ἐλαφρὰν καὶ ἐπιπολαιάν, θύμα τῆς κατακτητικῆς μανίας τοῦ ἀνδρός της, καὶ τὴν ἐλυπεῖτο καὶ προσεπάθει μετὰ τὴν καλωσύνην της καὶ μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν μιᾶς φιλικῆς στοργῆς νὰ τὴν σώσῃ ἀπὸ τὴν δυσφημισιν, νὰ τὴν συγκρατήσῃ εἰς τὰ θεμιτὰ τοῦλάχιστον ὅρια τῆς αἰσθηματικῆς αὐτῆς τρέλλας. Ἀλλὰ γρήγορα ἡ καλωσύνη της ἔγεινε σημεῖον κακοήθους ἐκμεταλλεύσεως καὶ κουτοπονηριῶν, αἰ ὁποῖα τὴν ἐξέπληξαν καὶ τὴν ἔκαμαν νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ πιστεύσῃ εἰς ὅτι ἔβλεπε.

K. PAPPEN

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

Τὸ Συνέδριον Βιομηχανίας καὶ Ἐμπορίου ἐπέτυχεν τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὅποιον συνεκλήθη τῆς συστάσεως δηλ. ὀρδῶν ὑπουργείου διὰ τὴν Βιομηχανίαν καὶ τὸ Ἐμπόριον. Ἡ κυβέρνησις προηγήθη διὰ τοῦ σχετικῶς νομοσχεδίου εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καὶ τὸ Συνέδριον ἠσχολήθη εἰς κανονισμὸν τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ζητημάτων, τὴν μελέτην τῶν ὁποίων θὰ ἐποβάλλῃ εἰς τὸ συσταθῆσμενον ὄργανον ὑπουργεῖον.

Εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας ἀντιπροσωπεύθησαν καὶ γυναικεῖα σωματεῖα ὡς τὸ Ἐπαγγελματικὸν Τμήμα τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, ἡ σηροτροφικὴ Ἐταιρία τῆς κ. Ζλατάνου κ. Ζ. Παρὰ τῶν κ. κ. δὲ Ὁθ. Ρουσοπούλου, Σπ. Μελλῆ καὶ Αἰ. Θεοδοροπούλου ὑπεβλήθη ἡ εὐχὴ συστάσεως ἐπαγγελματικῶν διδασκαλείων θηλέων. Ἡ εὐχὴ αὕτη ἐβῆ πρὸς λευμῖνον ζήτημα, διότι καὶ τὸ ἰδρυθένον Χαροκόπειον Μέγαρον, χάρις εἰς τὸ κολοσαῖον κεφάλαιον, τὸ ὅποιον διαθέτει θὰ χρησιμεύσῃ ὡς διδασκαλεῖον ἐπαγγελματικόν καὶ ἡ ἡδη ὑπάρχουσα Ἐπαγγελματικὴ Σχολὴ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, ἡ κατὰ τὸ πρότυπον τῶν τελειότερων ἐυρωπαϊκῶν λειτουργοῦσα, τελειοποιεῖ μαθητρίδας ἀπὸ δεκαετίας ὅλης καὶ παρέχει διπλώματα εἰς τοὺς συνηθεστέρον κλάδους τῆς γυναικείας βιομηχανίας.

Ἡ Πρόεδρος τοῦ Τμήματος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, εἰς τὸ ὅποιον ὑπάγεται ἡ ἐν λόγῳ σχολή, κ. Παρρὲν ἐπέβαλε τὴν εὐχὴν, ὅπως εἰς τὰ προγράμματα τῶν δημοτικῶν σχολείων τῶν θηλέων τῶν κομσπόλειων καὶ χωρίων προστεθῶσιν ἀγροτικὰ μαθήματα μετ' ἐφαρμογῆς καὶ ὅπως διὰ τὰς ἐργατρίδας καὶ τοὺς μικροὺς ἐργάτας τῶν δύο φύλων εἰς τὰ βιομη-

χανικὰ ἐργαστῆρια ληθηθῇ νομοθετικὴ προστατευτικὴ μέριμνα διὰ τὸν κανονισμὸν τῶν ὥρων τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ὑγιεινῆς διαίτης αὐτῶν.

Ἡ κ. Αἰκ. Ζλατάνου. Πρόεδρος τῆς Σηροτροφικῆς ἑταιρείας ἐξέθεσε τὰ τρία δράσεως τοῦ ἐπ' αὐτὴν σωματείου διὰ τῶν κάτωθι

Κυρία Ζλατάνου. Δὲν ἠλθομεν σήμερον ἐνταῦθα προητοιμασμένοι διὰ νὰ ὀμιλήσωμεν, διότι τελευταῖον ἐλάβομεν τὰς εἰδοποιήσεις· ἐγὼ ἔλειπον εἰς ταξείδιον καὶ ἔλαβον τὴν εἰδοποίησιν πρὸ ὀλίγου, οὐχ ἦττον ὅμως τολμῶ νὰ εἶπω ὅτι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶπεν ὁ προλαλήσας, αὐτὰ καὶ πλέον τὰ ἔκαμον διὰ τῆς Κεντρικῆς Σηροτροφικῆς ἑταιρείας, πολὺ πρότερον· ἔχομεν ὀκτὼ ἔτη κατὰ τὰ ὁποῖα ἐργαζόμεθα καὶ ἐντόνως μάλιστα, κινήσασαι πάντα λίθον, περὶ διαδόσεως τῆς πλουτοφόρου Σηροτροφίας ἀνὰ τὸ Κράτος ὅλον, διασπείρασαι εἰδικούς Γεωπόνους τῆς Κεντρικῆς Σηροτροφικῆς ἑταιρείας, ποιήσασαι διαλέξεις, διδασκαλίας καὶ διὰ τῶν Γεωπόνων μας καὶ δι' ἐμοῦ αὐτῆς, ἡ ὁποῖα περιελθούσα ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἀποστολικῶς πλείστα μέρη τῆς Ἑλλάδος ὡς καὶ τὰ χωρία τῆς Ἀττικῆς, ἐποιήσασαι διαλέξεις περὶ Σηροτροφίας, μελετήσασαι εἰδικῶς τὸ ζήτημα.

Πρόεδρος. Ἐδγε εἰς τὴν Κυρίαν.

Κυρία Ζλατάνου. Καὶ εἰς τὰς Σηροτρόφους Ἐπιτροπὰς μας ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος ἐκάμαμεν διαφόρους ἐνεργείας καὶ ὅλα τὰ κέντρα εἶναι σύμφωνα. Ἀλλ' οἱ ὕλικοι πόροι ἐλλείπουσιν οὐσιωδῶς ἐκ τῆς ἑταιρείας. Ἡ Κεντρικὴ Σηροτροφικὴ ἑταιρεία δὲν κατάρθωσε μέχρι τοῦ νῦν νὰ ἔχη δωρεὰς μεγάλας, ὡς ἄλλα διάφορα ἰδρύματα, καὶ δι' αὐτὸ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναμένομεν πολὺ διὰ νὰ βελτιωθῶσιν οἱ διάφοροι πόροι της ἀπλῶς χάριν τῶν μεγάλων καὶ σοβαρῶν ἔργων της δι' ἃ ἐκλήθημεν· ἐργαζόμεθα ὅμως πάντοτε ὡς καὶ ἐν μέλλοντι καὶ θὰ ἐργασθῶμεν πολὺ ἔτι. Εἰς ὅλα τὰ ἐπαρχιακὰ κέντρα ἔχομεν ἰδρύσει Σηροτροφικὰς Ἐπιτροπὰς συνιστωμένας ἐξ ἑπτὰ Κυριῶν, αἰ ὁποῖαι καὶ αὐταὶ ἐργάζονται πολὺ, καὶ μελετῶσι τὸ Σηροτροφικὸν ζήτημα, διανέμουσι δένδρα καὶ σπόρους τοὺς ὁποῖους ἡ Σηροτροφικὴ ἑταιρεία στέλλει κατ' ἔτος πρὸς διανομὴν δωρεὰν ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους. Ἐπὶ πλέον τίποτε δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ζητοῦμεν δὲ τὴν πεφωτισμένην καὶ μητρικὴν ἀρωγὴν τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας κατὰ καιροὺς ἐκρούσαμεν τὰς θύρας, ματαίως ὅμως, διότι δὲν ἐτύχομεν τῆς δεούσης προσοχῆς ὡς ἔδει. Πρέπει νὰ γίνῃ Νόμος, ὅπως εἰσαχθῇ ἡ διδασκαλία τῆς Σηροτροφίας εἰς τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν ἀρρένων τε καὶ θηλέων ὡς

καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἰδιωτικά Παρθεναγωγεῖα καὶ Λύκεια. Νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προέλευσις ξένων βομβυκοσπόρων ὡς λίαν ἐπιβλαβῶν. Ἡ Κεντρικὴ Σηροτροφικὴ ἑταιρεία διένειμε δωρεὰν μέχρι τοῦδε πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων μωροεδένδρων, ἀφθονώτατον δὲ μωροέσπορον καὶ μεταξόσπορον. Ἐδίδαξε τὴν Σηροτροφίαν ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, χρησιμοποίησασαι καὶ Κυρίαν Γεωπόνου· ἐν γένει εἰργάσθη, ἐργάζεται καὶ θὰ ἐργασθῇ ἐντόνως πρὸς πραγμάτωσιν τοῦ Σκοποῦ της ὑπὲρ τοῦ Καλοῦ τῆς Πατρίδος μας.

Τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἔλαβε καὶ ἡ κ. Εἰρήνη Δημητρακοπούλου, ἡ γνωστὴ συγγραφεῖς, ἀμφοτέραι δὲ ἐχειροκροτήθησαν ἐν θουσιωδῶς.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ θεωρουμένη ὡς εἰς ἐπανάστασιν Ἑλλάς ἐργάζεται νομοθετικῶς, ὅσον δὲν εἰργάσθη ἡ εἰρηνικὴ θεωρουμένη Ἑλλάς τοῦ παρελθόντος ἐπὶ ἔτη ὀλοκλήρα. Οἱ νόμοι διαδέχονται τοὺς νόμους, ἂν ὅχι ὅλοι τελείως μελετημένοι διὰ τὸ ἐλάχιστον τοῦ διατιθεμένου χρόνου, νόμοι ὅμως ἀναδιοργανωτικοὶ τῆς χώρας, νόμοι περιουλογῆς ἐθνικῆς καὶ στρατιωτικῆς καὶ ναυτικῆς συντάξεως. Δὲν εἶναι βεβιαία δυνατὸν ἡ Ἑλλάς εἰς πέντε ἢ ἕξι μῆνας νὰ παρουσιάσῃ ὡς ἐκ θαύματος στρατὸν καὶ στόλον ἀξιόμαχον. Τίθενται ὅμως αἱ βίσεις κἀποιας σοβαρᾶς ἀμύνης καὶ προετοιμασίας διὰ τὸ ἀπώτερον μέλλον.

Φυσικὰ αἱ θυσίαι τῆς χώρας διὰ τὴν προετοιμασίαν αὐτὴν κατενεμήθησαν εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις, διότι ἡ πατρις εἶναι κοινὸν κτήμα ὅλων, ὅχι μόνον ὅταν τὴν ἐκμεταλλεύωνται, ἀλλὰ καὶ ὅταν πρέπει νὰ τὴν ἐνδυναμώσῃ καὶ νὰ τὴν ἐξασφαλίσῃ.

Δυστυχῶς εἰς τὰ καθήκοντα αὐτὰ τῶν θυσιῶν πολὺ δυσκόλως ὑποκύπτει ὁ Ἕλληνας. Καὶ ἐνῶ ὡς πατριώτης ἐξάνίσταται καὶ ἐπαναστατεῖ καὶ φωνάζει ζητῶν διόρθωσιν, ὡς ἔμπορος ἀντιπράττει καὶ ἀντιδρᾷ εἰς κάθε νόμον, ὁ ὅποιος ἠμπορεῖ νὰ μετριάσῃ τὰ ἐκ τοῦ ἐμπορίου κέρδη του.

Ὁ μεγαλύτερος πόλεμος ἀντιδράσεως ἐσημειώθη παραδόξως εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ οἰνοπνεύματος. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ πατρις τοῦ ἀλκοολισμοῦ, ὅτι ἡ κατανάλωσις τοῦ οἰνοπνεύματος εἶναι κολοσιαια καὶ ὅτι ὅλοι αἱ τάξεις ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν ἐκ τοῦ φόρου ὑπερτίμησίν του. Λοιπὸν τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ὅλη ἡ ἀντίδρασις ὀφείλεται εἰς ὀλιγίστους ποσοποιοῦς.

Ἄλλοῦ εἰς τὴν Σουηδίαν, εἰς τὰ ψυχρὰ ἐκείνα κλίμακα ὅπου τὸ οἰνόπνευμα ἀναπληροῖ τὴν φωτῆν καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν πτωχικῶν τάξεων καὶ ὅπου ἡ κατανάλωσις οἰνοπνεύματος ἤρχετο εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἡ σχετικὴ φορολογία ἤξησεν τόσον, ὥστε νὰ ὑποβῆσθῃ τὴν κατανάλωσιν εἰς τὸ κατώτατον ὅριον μεταξὺ τῶν ἄλλων χωρῶν. Καὶ τοῦτο διὰ λόγους καθαρῶς ὑγιεινοῦς καὶ διόλου οικονομικῶν ἀναγκῶν.

Ἐδῶ δέκα ἢ εἴκοσι ἀνθρώποι ἐπιβάλλονται καὶ νομοσχέδια καθαρῶς ἐκπολιτιστικὰ ἀποσύρονται. Καὶ εἶναι

εκπολιτιστικός κάθε νόμος, ο οποίος επιβαρύνει τα δηλητήρια, όπου εξαντλούν τις καλλιτέρας δυνάμεις του ανθρώπου, δηλητηριάζουν τον οργανισμό του και αποκτηνούν το πνεύμα όχι ατόμων αλλά γενεών ολοκληρών.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Η Φιλανθρωπική αγορά ή διοργανωθείσα υπό των κυριών των αξιωματικών του Ναυτικού υπέρ των θυμάτων της 16ης 8)βρίου υπό την προεδρείαν της διακεκριμένης δια την δραστηριότητα και τα ευγενή της αισθήματα κ. Αργυρώς Πανᾶ ἐστέρθη υπό πληρεστάτης επιτυχίας.

Τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν ὑπερέβη τὰς ἑξ χιλιάδας δραχμὰς μαζί δὲ μὲ τὸν ὑπὸ τῆς φίλης συναδέλφου «Ἑστίας» διοργανωθέντα ἔρανον τὸν ὑπερβάνα τὰς 4,000 καὶ τὸν ὑπὸ τῶν ναυτικῶν ἐνεργηθέντα τοιοῦτον, τὸ ὅλον ποσὸν ὑπερέβη τὰς 12,000 δραχμ. αἱ ὁποῖαι ὑπὸ ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς θὰ διανεμηθῶν καταλλήλως εἰς τὰς οἰκογενεῖας τῶν θυμάτων.

Μεγαλοπρεπὲς μνημόσυνον ἐγένετο εἰς τὴν Μητρόπολιν διὰ τὴν ἐπετηρίδα τῆς ἐν Κρήτη πυρπολήσεως τῆς Μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου ὑπὸ Κρητῶν μοναχῶν. Τὸ Μνημοσυνον αὐτὸ ἦτο μία ἐνθούμησις πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς τοῦ ἠρωϊσμοῦ τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει ἀπαράγραπτα δικαιώματα ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας, διὰ τὴν ὅποιαν τόσον αἷμα ἔχυσε καὶ ἐπὶ τόσους αἰῶνας ὡς Τίταν ἀγωνίζεται.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Εἰς τὰς Ἑνωμένας Πολιτείας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, ὑπάρχουσι ἐπαγγελματίαι γυναῖκες 5, 000, 000. Πλεῖστα ἐπάγγελατα εἶναι ἐκεῖ προσिता εἰς τὰς γυναῖκας, τὰ ὁποῖα ἐν Ἑυρώπῃ ἀνήκουσι ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς ἄνδρας. Οὕτω μεταξὺ τῶν 97,800 ἐγγάμων ἐπαγγελματιῶν γυναικῶν 1000 εἶναι δικηγόροι, 185 σιδηρουργοὶ 45 ὁδηγοὶ ἀτμομηχανῶν (Locomotives), πλεῖστα στενόγραφοι, ἄλλαι ἀρχιτέκτονες, ἄλλαι ἱερεῖς κλ. κλ. Ἀκόμη καὶ ἀχθοφόροι εἰς τοὺς σταθμούς τῶν σιδηροδρόμων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετριῶν βραίνει ἡμερᾶσι ἐλαττούμενος.

Επίσης πολλὰι γυναῖκες εἶναι διωρισμέναι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Κυβερνήσεως. Οὕτω νεῖνις 24 ἐτῶν τυγχάνει νομικὸν Σύμβουλος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἔξακει μάλιστα μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου. Ἀλλῃ κυρία, Mrs Sheridan εἶναι σύμβουλος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑξωτερικῶν, εἰς ἄλλην δὲ κυρίαν εἰς τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ ἐπεξεργασία τῶν σχέσεων πρὸς τὰ νοτιοαμερικανικὰ κράτη. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας εὐρίσκομεν γυναῖκα λαμβάνουσαν τὸν ἄνωτερον μισθὸν τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ Γενική αὐτῆ Ἐπιθεωρήτρια τῆς ἐκπαιδεύσεως λαμβάνει ἑτησίως 45-50000 φράγκων. Εἰς αὐτὴν εἶναι ἀνατεθειμένη καὶ

ἡ διεύθυνσις τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἰνδιῶν. Εἰς δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἡ ἐντολὴ τῆς Mes Brown εἶναι νὰ ἀνακαλύπτῃ τὰ κίβδηλα γαρτονομίσματα καὶ νὰ παραγγέλλῃ ἀντικατάστασιν τῶν ἐφθαρμένων. Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν εἶναι διωρισμένη κυρία ἡτις δὲν φέρει μὲν τὸν τίτλον, ἔκτελεῖ ἔν τούτοις καθήκοντα ὕφυπουργοῦ. Οὐδέμία δὲ διαφορὰὺρίσταται μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν ἢ τῶν γυναικῶν ὑπαλλήλων. Ἐκτελοῦσι τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, ἔχουσι καὶ τοὺς αὐτοὺς μισθοὺς. Ἡ Ἀμερικὴ οὐχὶ μόνον παραχωρεῖ εἰς τὰς γυναῖκας, ἐλευθέραν τὴν ὁδοὸν εἰς τὰ ὑψηλὰ ἀξιώματα τοῦ κράτους, ἀλλὰ καὶ παρέχουν δι' ὁμοίαν ἐργασίαν, ὁμοίαν ἀμοιβήν.

Η Γερουσία τῆς Νέας Ὑόρκης παρεδέχθη διὰ ψήφων 38 κατὰ 3 τὴν παροχὴν τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ εἰς τὰς γυναῖκας ὡς καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας, διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν.

Η πρὸ ὀλίγου ἐκδοθεῖσα στατιστικὴ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀναγράφει ἐκτάκτους προδόους, ὡς πρὸς τὴν μόρφωσιν τῶν γυναικῶν. Κατὰ τὸ 1896 ἐσύναζον εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μέσης παιδείσεως καὶ τὰ ἄνωτερα παρθεναγωγεῖα 19,176 μαθήτριά. Μετὰ 10ετίαν, ἢτοι τῷ 1906 ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν ἀνήλθεν εἰς 130,000. Κατὰ τὴν ἄνοιξιν τοῦ 1907 ἐφθασαν εἰς τὸ Τόκιο ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν 4000 κοράσια. ἵνα σπουδῶσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τελειοτέρων σπουδῶν. Αἱ περισσότεραι ἐξ αὐτῶν ἐκμανθάνουσι διπλογραφίαν, ἄλλαι ῥαπτικήν, ἄλλαι μηχανογραφίαν, κλ. κλ. Ἀπὸ ἐτοῦς εἰς ἔτος αὐξάνει ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητριῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Γυναικῶν εἰς Τόκιο. Αἱ θυγατέρες τῶν πρώτων οἰκογενειῶν τῆς χώρας ἀκολουθοῦσιν ἐκεῖ τακτικὰς σπουδὰς. Κατὰ τὰς ἐορτάς τὰς ὁποῖας ἐσχάτως διωργάνωσαν αἱ φοιτήτριά τοῦ Πανεπιστημίου παρωρεύθησαν καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ Milkdo, αἰτινες συμμερίζονται τὰς προδευτικὰς ἰδέας τῶν ὁμηλικῶν των.

Τὸ πρῶτον ἐν Ἑυρώπῃ Πανεπιστήμιον τῶν Γυναικῶν θὰ ἰδρυθῆ ἐν Κιέβω τῆς Ρωσίας. Θὰ φέρῃ τὴν ἐπωνυμίαν Πανεπιστήμιον τῆς Ἀγίας Ὀλγας. Τὸ κτίριον θὰ οἰκοδομηθῆ διὰ δωρεῶν. Συνήχθη ἤδη τὸ ποσὸν 100,000 ρουβλίων.

"Ἄμα τῇ λήξει τῆς ἑξαμηνίας ταύτης θὰ ἐξέλθωσι διπλωματοῦχοι ἐκ τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Πετροπόλεως γυναῖκες μηχανικοὶ ἐν Ρωσίᾳ.

Επ' εὐκαιρίᾳ τῆς 90ετοῦς ἐπετείου τῶν γενεθλίων τῆς Mis Julia Ward Howe, τῆς πρωταγωνίστριας τῆς ἐν Ἀμερικῇ χειραφετήσεως τῶν γυναικῶν τὸ Πανεπιστήμιον Brown ὠνόμασε τὴν σεβαστὴν προσβίτιδα ἐπίτιμον διδάκτορα.

Εἰς τὸ Trinity College τοῦ Δουβλίνου, ἐν τῶν διασημοτέρων πανεπιστημίων τῆς Ἀγγλίας, πρῶτην φορὰν ἐγένετο δεκτὴ γυνὴ ὡς ὑφηγήτρια. Ἡ τιμὴ αὐτῇ ἀνήκει εἰς τὴν Δ ςα Κωνσταντίναν Μάξουελ. * * *

ΠΟΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀρχίζομεν μὲ τὸ ἔργον μιᾶς Ἑλληνίδος, τῆς κομῆσσης Βυγενίας Καπνίστ, ἡ ὅποια ἂν καὶ ἐγεννήθη εἰς τὴν Ρωσίαν ἀπὸ μητέρα Ρωσίδα, εἶναι ὅμως ἱερα φανατικὴ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος, ἀπὸ τὴν

ὅποιαν ἐμπνέεται εἰς τὰ ἔργα τῆς, τὰ πλέον ὠραῖα καὶ πλέον δυνατὰ.

Ὑστερον ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν τῆς, μίαν θαυμασίαν συλλογὴν ἐμπνευσμένων στίχων, ἐξεδόθη ὁ Προμηθεύς τῆς, ὁ ὁποῖος κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἀπασχολεῖ τὴν παγκόσμιον κριτικὴν. Τὸ ἔργον τοῦτο ὡς καὶ τὰ προγενέστερα ἐγράφη εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, διακρίνεται δὲ ἰδίως ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνεῖαν καὶ ἀντίληψιν τοῦ μύθου, τὴν στηριζομένην εἰς τὰς νεωτέρας ἐθνογραφικάς καὶ ἀρχαιολογικάς δοξασίας. Τειουτρόπως ὁ Προμηθεύς τῆς ἀντιπροσωπεύει τὴν φωτισμένην ἀνθρωπότητα εἰς τὸ σύνολόν τῆς ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, καὶ οἱ ὕμνοι τῆς πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα αὐτὴν εἶναι ἀπὸ τὰς ὠραιότερας τοῦ ἔργου σελίδας.

Ἡ κόμησσα Καπνίστ, ἡ ὅποια τόσον τολμηρὰ καὶ θαρραλέα βαδίζει τὸν δρόμον τῆς μεγάλης ποιήσεως συνδυάζει εἰς τὸν χαρακτήρα τῆς προσόντα μοναδικὰ φιλανθρωποῦ, κινωιολόγου καὶ οικονομολόγου ἀπὸ τὰς σπανιωτέρας. Εἶναι αὐτὴ ἡ ὅποια εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὰς Ἑλληνικὰς φυλακὰς καὶ τὸ Παλαμῆδι καὶ ὠμίλησε πρὸ ἐτῶν εἰς τὴν αἵθουσαν τοῦ Παρνασοῦ, εἰκονίζουσα μὲ ζωερὰ χρώματα τὴν κατάστασιν τῶν Ἑλλήνων καταδικῶν. Εἶναι αὐτὴ ποῦ εἰκίνησε λίθον διὰ τὴν κατάργησιν τῆς θανατικῆς ποινῆς ἐν Ἑλλάδι.

Καὶ εἶναι ἀκόμη αὐτὴ ἡ ὅποια διευθύνει κολλοσιαίαν περιουσίαν, συκκιμένην ἀπὸ μεγάλας ἐκτάσεις γαιῶν εἰς Ρωσίαν, ὅπου περὶ πέντε ἕως ἑξ ἡμῶν τὸ ἔτος. Δὲν ἐιξεύρομεν ἂν ὑπάρχουν πολλοὶ ποιηταὶ ἄνδρες μὲ τόσον ὠραίαν καὶ σοβαρὰν συγχρόνως δρᾶσιν.

Ὁ γνωστὸς Ἑλληὴν ζωγράφος εἰς Παρισίους Θεόδωρος Ράλλης ὁ ζωγράφος τῆς τελειοτάτης ἀρμονίας καὶ τῶν κατ' ἐοχὴν Ἑλληνικῶν ποιητικῶν τύπων ἀπέθανε τελευταίως. Hors concours εἰς τὸ Παρισινὸν Salon ὑπῆρξε μέλος πάντοτε τῶν κριτικῶν ἐπιτροπῶν εἰς τὰς Παρισινὰς Ἐκθέσεις, ὅπου ἐξετιμᾶτο καὶ διὰ τὴν σχολὴν τῆς Τέχνης, τὴν ὅποιαν ἀκολουθοῦσε μὲ τὴν τελειότητα καὶ διὰ τὴν εὐσυνείδητον καὶ ἀμερόληπτον καλλιτεχνικὴν κριτικὴν του.

Μὲ τὸν θάνατον τῷ Ράλλῃ ἡ Ἑλληνικὴ Πανακτικὴ πλουτίζεται μὲ ὠραία ἔργα, διότι ὅλα τὰ ἔργα του κληροδοτεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Καὶ ἄλλος θάνατος σοφοῦ καὶ μεγάλου ἐπιστήμονος ὁ τοῦ Ἀνδρέα Κορδέλλα ἐστέρησε τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην ἀπὸ ἑνα ἀκατακόνητον ἐργάτην τῆς καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ ἑνα ἐκ τῶν ὀλίγων τύπων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐτίμησαν.

Μία μεγάλη ἀπώλεια τῆς ἐπιστήμης τῶν φρενικῶν παθήσεων διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ὁλοκληρῶν εἶναι ὁ θάνατος τοῦ καθηγητοῦ Λομπρόζο. Εἶναι ὁ ἐπαναστάτης τῆς φρενολογικῆς ἐπιστήμης, ὁ ἰδρυτὴς τῆς θεωρίας τῆς συγγενείας τῆς μεγαλοφυίας πρὸς τὴν ἀνωμαλὴν φρενικὴν κατάστασιν, δηλ. πρὸς τὴν τρέλλαν. Ἡ μεγαλοφυία εἶναι βαθμὸς ἀνωμαλίας φρενικῆς δυσχρησίθη ὁ Λομπρόζο, ὁ ὁποῖος ἐπολεμήθη λυσσωδῶς ἀπὸ Γερμανοὺς σοφοὺς. Καὶ εἰς τὴν ἀλλοίαν του θεωρίαν περὶ ἐγκληματικῆς κληρονομικότητος ἐπολεμήθη ὁ Λομπρόζο. Τοῦτο δὲν ἐμπόδισε τὴν ποινικὴν νομολογίαν ὅλων τῶν ἐθνῶν νὰ ἀποδεχθῶν τὴν θεωρίαν ταύτην καὶ νὰ κανονίσουν ἀναλόγως τὰς πρὸς τοὺς κληρονομικοὺς ἐγκληματίας ἐφαρμοζόμενας ποινὰς.

Τὸ ὄνομα τοῦ Λομπρόζο θὰ ἐχάνετο, ἐλλείψει υἱοῦ, εἴαν καὶ αἱ δύο θυγατέρες του, καθηγήτρια ἡ μὲν Πάολα Λομπρόζο τοῦ Πανεπιστημίου Τουρίνου ἢ δὲ Laura Lombroso ἄλλου Ἰταλικῶν Πανεπιστημίου δὲν διετήρουν τὸ ὄνομά του, ἂν καὶ ἐγγαμοὶ καὶ δὲν μετεβίβαν αὐτὸ καὶ εἰς τὰ ἄρρενα τέκνα των. Τὰ ἐπιστημονικά

ἔργα τῆς κ. Πάολας Λομπρόζο καὶ ἴδια τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ψυχολογίαν τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἶναι πολλὰ καὶ αὐτὴ δὲ ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» εἶχε τὴν τιμὴν νὰ δημοσιεύσῃ σχετικὰ ἄρθρα τῆς διαπρεποῦς ἐπιστήμονος, ἀποσταλέντα εἰς αὐτὴν μετὰ πολλῆς σύμνεύας ὑπὸ τῆς συγγραφῆς.

ΒΙΒΛΙΑ

Ὁ χορὸς τῆς Μιχαλοῦς. Ἐξεδόθη παρὰ τοῦ κ. Τιμ. Ἀμμελᾶ ἡ κωμικὴ σκηνὴ «ὁ χορὸς τῆς Μιχαλοῦς» ἀνατυπωθεῖσα ἐκ τοῦ παραρτήματος τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Ναυτικὴ αὐτῆς δύναμις ὑπὸ τοῦ ὑποπλοιάρχου κ. Λ. Τσουκαλᾶ Ἐκδοσις τῆς Ἐταιρείας ὁ «Ἑλληνισμός».

Μελέτη ἐπὶ τῆς παρουσίας τοῦ Ἑθνους καταστάσεως ὑπὸ τοῦ Ἐφέδρου ἀνθοπολογαγοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ φοιτητοῦ τῆς ἰατρικῆς κ. Τρ. Ἀνδριανού, ἀνακωνοθεῖσα εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν Ἐνωσησιν.

Ἐκκλησία καὶ θέατρον ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Σ. Μπαλάου ὑφηγητοῦ τῆς δογματικῆς εἰς τὸ Ἑθν. Πανεπιστήμιον.

Ὁ Κρητικὸς λαός, Περιοδικὸν ἐκδιδόμενον εἰς Ἡράκλειον τῆς Κρήτης ἀπαξ τοῦ μηνός καὶ περιέχον λαογραφίαν τῆς Κρήτης καὶ ἐν γένει ὕλην ἐκλεκτὴν. Διευθύνται ἱ. Χατζηγιάννου καὶ Γ. Ἐλευθεριάδης.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Εἶναι ἡ ἐποχὴ τῆς ἀλλαγῆς τῆς τροφῆς. Τὴν ἐλαφρὰν τῆς θερινῆς ἐποχῆς διαδέχεται ἡ βαρυτέρα καὶ θρεπτικώτερη τοῦ χειμῶνος τὰ κυνήγια, τὰ μεγαλύτερα ἀρνιά, τὰ βιδέλα, τὰ ὄσπρια, τὰ λαχανικά, κουνουπίδια καὶ μπρόκολα, τὰ ξηρὰ φρούτα εἶναι τὴν εἰς τὴν ἡμερησίαν διατάξιν.

Ἡ Μπεκάτσα εἶναι τὸ κυνήγι τῆς ἐποχῆς. Μὲ τὰ πρῶτα κρῦα μπεκάτσες καὶ μπεκασιὶνα ἀφθονοῦν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἐπίσημα γεύματα ἢ μπεκάτσα φιγουράρει ὡς τὸ ἐκλεκτότερον ψητό.

Τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἐπίσημα γεύματα ἢ μπεκάτσα πρέπει νὰ ψήνεται πάντοτε τυλιγμένη μέσα εἰς φέτες λαρδί. Καὶ νὰ βράζεται μὲ καλὸ ζουμί κρέατος ἢ μὲ ἄσπρο κρασί, δύο δὲ τοῦλάχιστον ἡμερῶν. Πέρυσι ἐδώκαμεν ἀρκετάς συνταγὰς τῆς κατασκευῆς τῆς μπεκάτσας.

Γουρουνόπουλο. Εἶναι διὰ τὸ κλίμα μας τὸ ὠραιότερον ψητὸν τῆς ἐποχῆς. Δὲν θεωρεῖται ψητὸν κατάλληλον δι' ἐπίσημα γεύματα καὶ δι' αὐτὸ τρώγεται ἀνεπισήμως καὶ οἰκογενειακῶς, κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν σουβλά.

Ἐπειδὴ διὰ πολλοὺς τὸ χοιρινὸν κρέας εἶναι δύσπεπτον, δι' αὐτὸ τὸ λευκαίνετε εἰς ἄφθονο νερὸ εἰς τὸ ὅποιον ἔχετε ρίψει πολὺ πιπέρι καὶ γαρύφαλα ἐπὶ ἕξ καὶ δώδεκα ὥρας. Ὄταν τὸ ψήνεται ὁλόκληρον βγάξετε τὰ ἐντόσθια καὶ τὰ τρίβετε ἐσωτερικῶς μὲ μίαν λεμονόκουπα ποῦ βουτᾶτε μέσα εἰς ἀλάτι, πιπέρι, θυμάρι, δενδρολίβανο, σκόρδο τριμμένο καὶ μαϊντανό φιλοκομμένο. Τὸ περνᾶτε εἰς τὴν σούβλα, τὸ ἀλοιφέτε μὲ λάδι καὶ λεμόνι καὶ τὸ ψήνεται. Καὶ διὰ τὸν φούρνο τὸ ἐτοιμάξετε μὲ τὸν ἴδιον τρόπον.

Γουρουνόπουλο γαλαντίνα. Τὸ ξεκοκαλλίξετε ἐκτὸς τὰ πόδια καὶ τὸ κεφάλι, χωρὶς νὰ σχίσετε τὸ δέριμα τὸ ὅποιον ἀνοίγετε εἰς τὸ μέσον. Κόβετε τὰ ψαχνὰ τῶν μπουτιῶν κημὰ καὶ προσθέτετε καὶ κημὰ βιδελίσιο, καὶ ἀρκετὸ πάχος τῶν νεφρῶν κομμένο καὶ αὐτὸ κημὰ. Προσθέτετε ἀλάτι, πιπέρι, ρίγανι, ιδέαν σκόρδου τριμμένου, ψιλὸ μαϊντανό, μίαν φέτα φύχα ψωμί μουσκεμένη στὸ γάλα 3 κίτρινα αὐγῶν καὶ ἓνα ὁλόκληρο. Διὰ νὰ μὴ γίγῃ πολὺ βαρὺ, προσθέτετε ὀλίγο ἀναλυτὸ ποῦρὲ πατάτας. Τυλίσετε τὸ μίγμα μέσα εἰς τὸ δέριμα καὶ τοῦ δίδετε μὲ τὸ κεφάλι καὶ μὲ τὰ πόδια, τὰ ὅποια δὲν ἐχωρίσατε ἀπὸ τὸ δέριμα, τὸ φυσικόν του σχῆμα, ἔπειτα τὸ δένετε μὲ σπάγγο. Στρώνετε μεγάλη κατσαρόλα μὲ φέτες λαρδί, μὲ καρόττα, κρομμύδια, ὀλίγο, πιπέρι καὶ γαρύφαλα. Προσθέτετε τὰ κόκκαλα τοῦ ζώου, ζουμί κρέατος, μισὴ λίτρα ἄσπρο κρασί καὶ λεμόνι καὶ τὸ σιγοβράξετε τέσσερες ὥρες. Ἐπειτα λύνετε τὸ ζῶον, τὸ ἀφήνετε νὰ κρυσθῇ περνᾶτε τὸ ζουμί, προσθέτετε ὀκτώ δέκα φύλλα ζελατίνας καὶ τὸ κανετε πηκτὴν, μὲ τὴν ὁποίαν γαρνίρετε τὴν γαλαν-

τίνα σας κρύαν. Μὲ τὸν ἴδιον τρόπον κανετε καὶ μίαν πλάτην μόνον γουρουνίου ἢ ἀρνιοῦ ἢ βιδέλου γαλαντίνα. Διατηρεῖται πολλὰς ἡμέρας. Τὸ χοιρινὸν κρέας ἐν γένει τρώγετε ὡς ragout μὲ ξηρὰ φασόλια, μὲ λάχανα, μὲ σπανάκια, μὲ κουνουπίδια καὶ μὲ σέλινα. Βράζεται κατὰ κανόνα μὲ ζωμόν κρέατος, μὲ ἓνα ποτήρι ἄσπρο κρασί ἀρετσίνωτο καὶ μὲ ἀρωματικά. Εἰς στομάχια εὐπαθῆ ἀπαγορεύεται Τὸ κρέας του θεωρεῖται θρεπτικώτατον.

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ διδάκτωρ διακεκριμένη τῆς φιλογίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου, ἀναλαμβάνει τὴν διδασκαλίαν νεανίδων εἰς ἀνώτερα ἑλληνικὰ μαθήματα. Προπαρασκευάζει μαθητρίδας δι' ἐξετάσεις ἀπολυτηρίους Γυμνασίου καὶ ἐν γένει εἰς ἀνωτέρων φιλολογικὴν μόρφωσιν. Συνιστᾶται θερμότεα παρ' ἡμῶν. Ἡ διεύθυνσις εἰς τὸ γραφεῖον μας.

Ὁ καλλίτερος τρόπος ἐξασκήσεως τῶν παιδιῶν ἀπὸ τὰς μητέρας εἰς τὸ πατριωτικὸν αἴσθημα εἶναι ἡ ἐκ τῶν μικρῶν οικονομικῶν τῶν ἀγορᾶ Λαγείων τοῦ Ἑθνικοῦ στόλου, ἀπὸ τὰ ὅποια καὶ αὐταὶ καὶ ἐκεῖνα εἰμποροῦν νὰ ἐλπίζουν μέγα κέρδος.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΑ τελείως κτηρητιμένη, συνιστομένη θερμότεα ἀπὸ ἡμῶς ζητεῖ παραδόσεις. Πληροφορία εἰς τὸ γραφεῖον μας.

Ἐνοικιάζεται ΠΙΑΝΟ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ναυαρίνου, ἀριθ. 16.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις, Ὑποκαταστήματα ἐν Πειραιεῖ, Ἀργεῖ καὶ Πύργῳ.

Πρακτορεῖα ἐν Πάτραις καὶ Ναυπλίῳ.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ

Συνάλλαγμα.—Πιστωτικαὶ ἐπιστολαί.—Εἰσπράξεις.—Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ χρεωγράφων—Ἀγοραπωλησιαὶ χρεωγράφων.—Προεξοφλήσεις.—Φύλαξις χρεωγράφων καὶ τιμαλφῶν.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΜΕΧΡΙ 5,000 ΔΡ.

4 0/0 εἰς α'. ζήτησιν. — 5 0/0 ἐν ἔτος.

Τόκοι καταθέσεων :

Διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν	3 1/2 0/0	ἐτησίως
» » » μετὰ τρεῖς μῆνας	4 0/0	»
» » » μετὰ ἕξ μῆνας	4 1/4 0/0	»
» » » μετὰ ἓν ἔτος	4 1/2 0/0	»
» » » μετὰ δύο ἔτη	5 0/0	»
» » » μετὰ τρία ἔτη καὶ ἄνω	5 1/2 0/0	»
» » εἰς χρυσὸν 1/2 0/0	ὀλιγώτερον.	

ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

1) Εἰσαγωγή καὶ ἐξαγωγή ἐμπορευμάτων ἐπὶ προμηθείᾳ.—2) Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἰαλλικῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἐταιρίας ΦΟΙΝΙΕ Πυρὸς καὶ Ζωῆς.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ

1) Εἰσπράξεις ἐνοικίων.—2) Διχχεΐρισις περιουσιῶν.—3) Ἐκτέλεσις διαθηκῶν.—4) Γνωμοδοτήσεις καὶ συντάξεις συμβολαίων.